DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 156. SZÁM. *Debrecen, 1937 július 14 szerda* ÁRA: 12 FILLÉR

Drámai jelenetek között Torday mindent bevallott

Borzalmas vasuti katasztrófa: 4 halott, 29 sebesült

A vonat a nyilt pályán belerohant a teherkocsikba — Versenyfutás a halállal

Nemrégen történt, hogy Budapest mellett egy kiránduló vonatba rohant egy másik vonat. Most ujabb vasuti katasztrófáról kaptunk jelentést.

A szegedi gyorsított személyvonat Vecsés és Üllő között a nyilt pályán 64 kilométeres sebességgel belerohant a pályán veszteglő 13 teherkocsiba. Az összeütközésnek két halottja, kilenc súlyos és 20 könnyebb sérültje van. A borzalmas vasuti katasztrófa részletei a következők:

A nyugati pályaudvarról elindult szegedi személyvonat hétfőn este háromnegyed 11 után ért a vecsési állomásra, ahol az ügyetes vasuti tiszt szabadon engedte tovább a vonatot, nem is sejtette, hogy néhány kilométernyire az állomástól már veszély fogadja a személyvonatot.

Az történt ugyanis, hogy a ferencvárosi pályaudvarról este 8 órakor induló

tehervonat, mely 41 kocsiból állt, a nyilt pályán Vecsés és Üllő között elszakadt és 13 kocsija lemaradt.

Csak az üllői állomáson vették észre, hogy elhagytak 13 vagont. Azonnal telefonáltak, hogy ne engedjenek a vonalra vonatot, mert 13 vagon vesztegel a nyilt pályán. Vecsés is megkapta az üllői figyelmeztetést, de két perccel ezelőtt már elhagyta a személyvonat a pályaudvart és rohant 64 kilométeres sebességgel a 13 veszteglő teherkocsi felé.

A lemaradt tékező versenytutása a mozdony elé

A 13 lemaradt teherkocsival lemaradt az utolsó kocsin lévő zárfékező is, akinek az a kötelessége, hogy fékezze az utolsó kocsit, ha állomásra érkeznek és adja a jelzést, ha indul a vonat. A zárfékező nem vette észre idejében, hogy lemaradt 13 kocsi a vonatból. Ennek az oka az, hogy a 13 kocsi az elszakadás után is egyideig tovább haladt Üllő irányában és csak később lasult le. Néhány percig a fékező azt hitte, hogy a mozdonyvezető lassított, vagy akadály került a vonat elé, csak

megkésve vette észre, hogy a vonat nagyobbik részével tovább robog a mozdony és ő ott maradt a nyilt pályán.

Amikor már látta a veszélyt, azonna lefékezte a 13 teherkocsit és leakasztva az utolsó kocsiról a jelző lámpást futva indult Vecsés irányába, hogy a nyilt pályán megállítsa az utánuk rohanó személyvonatot.

Tilost integetett a lámpával és kiabált is, ahogy csak tudott, de a sötét, esős időben a személyvonat mozdonyvezetője nem vette észre

az integető, kiabáló fékezőt, aki csak az utolsó pillanatban tudott elugrani a sinekről a rohanó mozdony elől. A jelzést a mozdonyvezető azért sem láthatta, mert éles kanyar előtt állt a 13 teherkocsi

Ahogy a katasztróta történt

Ahogy a fékező elugrott a mozdony elől, a következő pillanatban borzalmas recsegés ropogás kíséretében ütközött össze a mozdony a veszteglő teherkocsikkal.

A mozdony valósággal belefurta magát az utolsó teherkocsiba és felemelte a többi három kocsit. Gerendák törtek, emberek ordítoztak és a sötét éjszaka megtelt rémülettel.

A szegedi személyvonat kalauzainak köszönhető, hogy nem történt nagyobb baj, mert végigjárva a kocsikat figyelmeztették az utasokat, hogy nyugodtan maradjanak a helyükön, nincs már komolyabb baj. Az utasok megnyugodtak és ezzel elejét vették a pániknak. A mozdony után következő két kocsi a kalauz és a podgyászkocsi egymásba furódott, összetört teljesen és a roncsok oldalt zuhantak a sinekről.

A szegedi vonat hálókocsijában két utas aludt, akik az összeütközés pillanatában matracokkal együtt a padlóra zuhantak, de komolyabb bajuk nem történt.

Csodálatos módon sértetlen maradt a szegedi vonat vezetője és fűtője is.

Halottak a romok alatt

A katasztrófa után 20 perccel ért a helyszínre az első segélymozdony a vecsési állomásról. Akkor derült ki, hogy halottak is vannak az összeütközés színhelyén.

A szegedi vonat kalauzkocsijában tartózkodó három vasutas közül kettő meghalt.

Tiszavölgyi Béla 40 éves főkalauz, szegedi lakos az összeütközés pillanatában fejjel zuhant a falnak és szétttört a koponyája. Azonnal meghalt. *Békési* János kirakodó üzemi altiszt szegedi lakos kizuhant a kocsiból és az utána követ-

A MOZDONY BELEFURÓDOTT AZ ELŐTTE ÁLLÓ KOCSIBA.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** különösen akiknek fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, polipus, sipoly, szűkület — teszik az életet kellemetlenné, igyanak reggel és este negyed pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

kező podgyászkocsi kerekei kettévágták.

Kispestről mentőautók robogtak az összeütközés színhelyére, a fővárosból segélyvonat ment a vecsési vonalra és fáklyafény mellett indult meg a mentési munka. Nagy szerencse volt, hogy a vonaton utazott

egy mozdonyvezető is, aki az összeütközés után azonnal a kisiklott mozdonyhoz rohant és megakadályozta, hogy kazánrobbanás történjen.

A mozdony, mely valósággal belefurta magát a teherkocsiba, kiugrott a sínről és a földbe furódott. Ez akadályozta meg azt, hogy a mozdony nem rántotta le a magas töltésről a vonatot. A mentés során elsősorban került orvoshoz *Faragó* József Máv. segédtiszt, *Kiss* Ferenc mozdonyvezető, aki a vonaton utazott és idegsokkot szenvedett. Súlyosan sérült *Alföldi* Géza ceglédi hírlapíró, *Dombé* Vince fűtő is. A mentők 20 könnyebb sérültet is bekötöztek a helyszinen.

A romhalmaz miatt szünetelt a forgalom

Az összeütközés következtében szétzúzódott kocsik és a felborult mozdony elzárták a párhuzamos vágányokat a vecsési vonalon és így a vasuti forgalmat csak átszállással, vagy a forgalomnak más irányban való terelésével tudták lebonyolítani. A vizsgálat megindult abban az irányban, hogy megállapítsák, kit terhel a felelősség. Elsősorban kihallgatják a tehervonat vezetőjét és megkérdik, hogy miért nem vette észre azt, hogy vonatáról 13 teherkocsi lemaradt. Megkérdezik a teherpályaudvar személyzetét, akik összeállították a teherkocsikat, hogy miért nem vették észre, hogy nincs jó kapcsolás vagy gyenge a vonórud.

A nyomozást a vecsési csendőrség megkezdte. A helyszinen megjelent különvonaton *Senn* Ottó, a Máv elnöke is és megnézte a romokat és intézkedett, hogy minél gyorsabban tegyék szabaddá a vágányokat.

A segélyvonat halálra gázolja az anyát és fiát

A vecsési katasztrófa színhelyére Szegedről is segélymozdonyt küldtek, mely nagy sebességgel haladt el Szatymaz mellett. Az egyik sorompónélküli átjárónál szekér került a segélymozdony elé.

A kerekek pozdorjává zúzták a szekeret és a szekéren lévő Szilágyi Ferencnét és 21 éves Sándor nevű fiát a felismerhetetlenségig összeroncsolták.

Megállapította a vizsgálat, hogy a tanyai szekér Dorozsmáról indult el. Nem vették észre a száguldó mozdonyt és eléje hajtották a lovakat. A mozdony vezetőjét vigyázatlanság nem terheli. Ezzel a két halálos gázolással négyre emelkedett a halottak száma.

Ihsan Akinci török államtitkár Debrecenben

Érdekes és előkelő vendége van hétfő óta Debrecennek. Ihsan Akinci török államtitkár érkezett Ankarából Magyarországra s két hetet tölt Debrecenben. Ihsan Akinci török államtitkár több magyarországi lóállományt tekintett meg s értesülésünk szerint nagyobb vásárlásokat köt a török kormány részére.

A török államtitkár társaságában vannak dr. Csiky Ferenc ankarai lakos, miniszteri tanácsos, magyar kormányfőtanácsos és két török úr.

A vendégek az Arany Bikában szálltak meg s kitűnően érzik magukat Debrecenben. Hétfőn megtekintették Debrecen nevezetességeit s kedden a környékre rándultak ki.

Olaszországban óriási kedvezményekkel segitik elő a családalapitást

Rendkivüli intézkedések a népesedés előmozdítására.

Róma, július 13. MTI: Az olasz kormány újabb fontos határozatokat hozott a népesedés előmozdítására. E határoztaok közül a legfontosabb a házassági kölcsönök rendszeresítése. Azok a házasulandók, férfiak, akik *még nem érték el a 26. évet és évi jövedelmük nem haladja meg a 12 ezer lirát, az államtól kamatmentes házassági kölcsönt kapnak.* A kölcsön a házasulandó anyagi viszonyainak megfelelően ezer és háromezer lira között váltakozik. A kölcsöntőkét a fiatal házasok csak egy év mulva kezdik visszafizetni, de *havonta csak 1 százalékot fizetnek vissza. Az első gyermek után a kölcsöntőke 10 százalékát elengedi az állam, a második gyermek után a teljes kölcsöntőke 20 százalékát, a harmadik után a 30 százalékát, a negyedik után pedig 40 százalékát.* Négy gyermek után tehát a házasok teljesen mentesülnek a kölcsön visszafizetésétől. Az olasz állam ezenkívül jelentős adómérséklésekkel is segítségükre siet a sokgyermekes családapáknak, *a sokgyermekes állami alkalmazottakat pedig az előléptetés terén előnyben részesíti* a családnélküliekkel vagy gyermektelenekkel szemben.

VIGSZINHÁZ

3 órás bomba műsor!
Debrecenben először!
A nagyherceg pénzügyei
Victor De Kova, Theo Lingen stb.
Lengyel Menyhért világsikere
Antónia
Előadások 6 és 9 óra...or

Karl János igazgató Szegedre kerül gimnáziumi igazgatónak

Bátori József lesz a katolikus gimnázium igazgatója

A debreceni piarista rendházban több személyi változás történik. Elsősorban az az érdekes, hogy most már szigoruan keresztül viszik a piarista rendi szabályzatnak azt a részét, amely kimondja, hogy a rend házfőnöke és a gimnázium igazgatója nem lehet azonos személy. Ennek az az értelme, hogy míg a rendház főnöke csak három, legfeljebb hat évig lehet egy helyen, addig a gimnázium igazgatói tisztségét a kinevezett igazgató bármeddig betöltheti.

Karl János igazgatót és rendházfőnököt most Szegedre helyezték át az ottani gimnázium igazgatójává. Karl távozása nagy veszteséget jelent a debreceni kulturtársadalomra. Rokonszenves egyénisége és nagy tudása, puritán életfelfogása miatt általános közbecsülésnek és szeretetnek örvendett.

Debrecenből áthelyezték még *Dallos* Istvánt Kecskemétre, *Varasdy* Lászlót Magyaróvárra, *Tiborc* Lajost Tatára. Mindhárman nagy értékei voltak a debreceni piarista gimnáziumnak, melynek tanulói kivétel nélkül meleg szeretettel csüggtek tanáraikon.

A debreceni piarista rend most új házfőnököt is kap *Magas* Mihály személyében. A gimnázium igazgatója *Bátori* József lesz. Áthelyezés folytán Debrecenbe jönnek *Szüts* Ferenc Magyaróvárról, *Horváth* István és *Hesz* Ödön Tatáról és *Botár Csaba* Imre a Kalazantinumból.

Még egy kiváló tanárt elveszít a debreceni katolikus gimnázium, amennyiben *Lőrincz* Gábor nyugalomba vonul. Nemzedékeket nevelt fel és az iskola színvonalának emelésében sok része volt.

A Minich-Németh ügyben a fegyelmi bíróság megkezdte a vizsgálatot

Minich és Németh orvosprofesszorok ügyében a fegyelmi bíróság megkezdte a vizsgálatot. Felszólították a két orvosszakértőt, tegyék meg igazoló jelentésüket. Egyúttal Gadó István törvényszéki elnök intézkedett, hogy azokat kihallgassák, akiknek szerepük volt a Torday-féle orvosi bizonyítvány kiadása körül. Érdekes vallomások várhatók Torday védőjétől és azoktól az orvosoktól, akiknek jelenlétében, a pesti szanatóriumban Torday megfigyelése folyt, mielőtt a beszámíthatatlansági bizonyítványt kiállították részére.

A felügyeleti vizsgálat alapján dönt majd az ügyészség és tesz javaslatot arra vonatkozólag ,hogy a két törvényszéki orvosszakértő ellen meg kell-e indítani a fegyelmi eljárást, vagy sem? Ha erre az ügyészség indítványt terjeszt elő, akkor a fegyelmi bíróság elrendeli a fegyelmit és erre vonatkozó határozatát az ítélőtábla fegyelmi bíróságához még fellebbezhetik.

Különféle hírek keringtek arról, hogy mennyit kaptak a professzorok a Torday vizsgálatért és bizonyítványért. Értesülésünk szerint Minich és Németh a szanatóriumban folytatott vizsgálatért 200—200 pengőt kapott, az orvosi bizonyítványért pedig fejenkint 600 pengőt fizettek Tordayék a két orvostanárnak.

Minich és Németh professzorok erre vonatkozóan azt hangoztatják, hogy kizárólag mint magánorvosok jártak el és magánorvosi tevékenységükért kapták a honoráriumot is.

BAKODY ÉS ORSÓS LÁTJÁK EL MINICH ÉS NÉMETH MUNKÁJÁT

A törvényszéken tegnap már intézkedés történt, hogy a felfüggesztett Minich Károly és Németh Ödön orvosprofesszorok munkáját más orvosszakértők lássák el.

Dr. Bakody Aurél egyetemi magántanár, törvényszéki elmeszakértő és dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár végzik egyelőre a budapesti büntető és polgári törvényszéken a felfüggesztett Minich és Németh professzorok munkáját. Bakody professzort rendelte ki a törvényszék Torday László elmeállapotának megvizsgálására is.

Bakody tanár a másik kirendelt orvosszakértővel, dr. Zsakó Istvánnal, a Lipótmezei Elmegyógyintézet igazgatójával együtt a törvényszék Markó uccai fogházában ma ismét felkereste Torday Lászlót, hosszasan elbeszélgetett vele, azután az orvosszakértők feljegyzéseket készítettek Tordayval való beszélgetésükről. Az elmeszakértők vizsgálata egy-két hétig fog még tartani.

Torday védője mindezideig nem nevezett meg ellenőrző orvosszakértőt, de valószinüleg erre nem is kerül már sor, mert a védő: Minich és Németh professzorok magánorvosi bizonyítványával rendelkezik és ez a bizonyítvány megállapítja, hogy Torday László nem beszámítható. Ha azonban a fegyelmi vizsgálat úgy alakul, hogy ez az orvosi bizonyítvány érvényét veszti, a védelem mégis kénytelen lesz ellenőrző orvosszakértőről gondoskodni.

x Egészséges, olcsó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!

Konopasek Emilné szül. **Hauser Margit** és férje, mint gyermek, illetve vő, úgy a maguk, mint kiterjedt rokonságuk nevében, szomorú szívvel tudatják, hogy

özv. Hauser Árpádné

MÁV műszaki főtanácsos özvegye.

életének 87-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt.

Szeretett halottunkat Debrecenből Grácba szállitás után az ottani krematóriumban elhamvasztatjuk és férjének hamvai mellé helyezzük örök nyugalomra.

Debrecen, 1937 július 13.

Minden külön értesítés helyett.

(Dankó cég rendezésében).

Torday drámai vallomása a 147.000 pengős sikkasztásról

Megtört és mindent bevallott a vizsgálóbíró előtt • Czvetkovits ártatlan • Valószínütlenül egyszerü módon követte el a sikkasztásokat — Miniszteriumi szobájába küldette magának a pénzt

Általános volt a vélemény, hogy a Torday-féle sikkasztási bűnpörnek sok szereplője lesz, mert senki sem tételezte fel, hogy egy ember elkövethessen sorozatos sikkasztásokat bűntárs, tehát segítség nélkül. Most, hogy Torday megtört s drámai körülmények között bevallotta tettét, megdöbbenve állhat meg a gondolkodó ember, hogyan volt lehetséges, hogy ilyen egyszerű, sőt primitiv körülmnéyek között annyi időn keresztül lehetett leplezni a sikkasztásokat. Még meglepőbb az a tény, hogy a pénzt egyszerüen a saját, minisztériumbeli hivatali szobájába címezte, oda is kézbesitették a postán küldött pénzeket. A vizsgálóbíró is éppen ebben az irányban faggatta a számvevőségi tisztviselőket, hogyan történhetett az, hogy Torday éveken keresztül bűnös manipulációt üzött. Sem a kiutalás előtt, sem utána nem volt olyan ellenőrzés a számvevőségen, amely lehetetlenné tette volna a sikkasztást és a nemlétező tanfelügyelőségeknek való kiutalásokat.

Még egy körülményen érdemes ennél az ügynél gondolkodni. A magyar köztisztviselők általában becsületesek, hűségesek, kötelességtudók. Egyenesen bűn volna általánosítani a legcsekélyebb mértékben is. De kétségtelen tény az, hogy még az olyan kiváló minősítésű tisztviselő is, mint Torday, akit mindenki tökéletesen megbizhatónak ismert és tudott, megingott abban a pillanatban, amikor bűnös alkohol-vágya elindította a lejtőn. Ha nem lett volna alkalma arra, hogy ilyen egyszerű módon sikksaztást kövessen el, nem merült volna fel az a kérdés sem, hogy beszámítható-e és hány ezer pengős sikkasztás erejéig? A tanulság tehát az, hogy az ellenőrzést mindenkivel szemben és minden körülmények között foganatosítani kell, mert a becsületes embert nem sérti a legnagyobbfoku ellenőrzés sem, aki pedig becstelen, nem érdemli a bizalmat. Maga a magyar köztisztviselői reputáció követeli meg, hogy legalább a jövőre nézve minden lehetőségét igyekezzenek kiküszöbölni az ilyen átlátszó trükkel elkövethető, de még a furfangosan kivihető sikkasztások kiküszöbölése érdekében is.

Torday drámai vallomásáról egyébként a következőket jelentik Budapestről:

A vizsgálóbíró előtt

A vizsgálóbíró délben mgaához hivtata Torday László gazdasági főtanácsost és felolvasta előtte Czvetkovits Ferenc, Jósa Béla miniszteri osztálytanácsos és Viczenik Ferenc számvevőségi főnök, valamint több számvevőségi tisztviselő vallomását. Mind súlyos bizonyítékokat tartalmazott Torday bűnössége mellett.

Torday izgatott

Torday egyre izgatottabban hallgatta a vallomási jegyzőkönyveket. Többször felugrott, úgyhogy az őt felkisérő fogházőr kényszerítette a székébe való visszaülésre. Torday remegett, majd hosszasan merően a vizsgálóbíróra nézett s felkiáltott:

— Vizsgálóbíró úr, nem birom tovább! Mindent bevallok.

Kezeibe temette fejét s percekig némán ült a megdöbbent vizsgáló bíró előtt. Rosszullétről panaszkodott. Vizet hoztak s mikor kissé magához tért, megkezdte vallomását, amely az utóbbi évek egyik legérdekesebb bűnügyének elkövetését világította meg.

Napok óta furdal a lelkiismeret

— Napok óta furdal a lelkiismeret — kezdte vallomását, — amióta megtudtam, hogy főnökömet, Czetvkovits Ferenc miniszteri tanácsost azzal gyanusitják, hogy tettestársam és adtam neki a sikkasztott pénzből, nem hagy nyugodni a lelkiismeret. Napok óta csak azzal a gondolattal foglalkozom, miképpen tehetném jóvá bűnömet, hogy menthetném meg az ártatlanul gyanuba vett embereket. Attól tartok ugynais, hogy Czvetkovitson kívül még másokat is meggyanusítanak azért, mert én sikkasztó vagyok.

A bűnbánó szavak zokogásba fultak. Torday erőt vett magán és tovább beszélt.

— Látom, hogy csak akkor mentheten meg az ártatlan embereket, ha beismerek mindent, ezért őszintén leplezetlenül, feltárok mindent amit a vizsgálóbíró úr tudni akar.

Miért

A vizsgálóbíró először is azt kérdezte meg, miért sikkasztott? Torday a mai kor egyik legnagyobb emberi hibáját hozta fel mgayarázatul:

— Többet költöttem, mint ameny nyi jövedelmem volt, — hangzott a válasz. — Költséges passzióim voltak, mulatozásokra, luxusra kellett a pénz. De legkfőképpen alkoholra, mert már több mint tíz esztendő óta szenvedélyem az alkohol s egyre többet iszom. Voltak napok, miakor hivatali munkámat sem tudtam ellátni, annyit ittam. Súlyos beteg voltam a háború alatt, koleragyanusként kezeltek, akkor szoktam rá az alkoholra, mert azt hittem, hogy megment a kolerától. Azóta iszom mértéktelenül, egyre többet.

Az első hamis kiutalás becsempészése

A továbbiak során elmondta, miképen született meg benne a gondolta, hogy kreál egy nem létező intézményt: a Magyar Kir. Gazdasági Szakiskolák Országos Tanfelügyelőségét, amelynek hivatali helyéül miniszteriumbeli szobáját jelölte meg s miképen utalványozott ki a nemlétező tanfelügyelőség részére összegeket. Tíz évvel ezelőtt történtn az első kiutalás, amley 3000 pengőről szólt. Aznap nagyon sok kiutalást kellett aláiratnia a gazdasági szakoktatási ügyosztály vezetőjével, Czvetkovits minszteri tanácsossal.

— Talán száz ügyiratot is bevittem hozzá, hogy írja alá — vallotta. — Az akták közé becsempésztem a hamis kiutalást. Akkor még nagyon féltem, attól tartottam, hogy Czvetkovits észreveszi a manipulációt. Óvatosságból az utalványt aláírattam az illetékes számvevőségi tisztviselőkkel, akiknek a gyanuját eloszlattam azzal, hogy bizalmas alap létesítéséről van szó. A tisztvistlők nem ertek kételkedni és Czvetkovits is bízott bennem. A munka gyors lázában főnököm figyelmét elkerüte a fiktiv kiutalási tétel és a többivel együtt azt is aláírtaó Akkor elkészítettem a postatakérpénztári konszignációt. Néhány nap mulva pedig jelentkezett hivatali szobámban a pénzeslevélhordó, érdeklődött nálam, hogy ott van-e a szakiskolák tanfelügyelőségének hivatala és igenlő válaszomra kifizette nekem a 3000 pengőt.

Minden nyáron
óriási érdeklődés kiséri nagy
maradék árusitásomat,
méltóztassék meggyőződni, hogy egész ruhára is
alkalmas maradékokat az eddiginél
olcsóbb áron árusitok.
KLEIN DIVATHÁZ
Szent Anna u. — Piac u. saro.

Másodszor is sikerült

— Néhány hétig nem mertem megismételni a csalást, de a pénz elfogyott s újabb pénzre volt szükségem. Az első sikeren felbuzdulva ismét elkészítettem a tanfelügyelőség részére egy utalványt 2000 pengőről. Bíztam benne, hogy Czvetkovits figyelmét ismét elkerüli a dolog, hiszen annyi rengeteg akta és utalvány között, amelyet naponta alá kellett írnia, nem ért rá azzal foglalkoznia, hogy az egyes utalványokat részleteiben is felülvizsgálja. Megnézte, rajta van-e a számvevőségi tisztviselő aláírása s azután aláírta a kiutalást is.

Egyedül követtem el

— Természetesen a nagyobb összegről szóló és a fontosabb kiutalásokat tüzetesebben átnézte s meg történhetett volna, hogy véletlenül a hamis kiutalási aktára is nagyobb figyelmet szentel, de szerencsére ez egyszer sem történt meg. Olyna kitünően minősített tisztviselő voltam, hogy senkinek sem jutott volna eszébe, hogy bármiféle szabálytalanságot is elkövethetek.

Később azután kreáltam még egy tanfelügyelőséget: a Földmivesiskolák Országos Tanfelügyelőségét és ennek a címére is átutaltam kétízben néhány ezen pengőt, amit szintén én vettem fel. Éppen úgy, mint Czvetkovitsot, amikor szbadságon volt, megtévesztettem helyettesét, Jósa osztálytanácsost is.

— Voltak-e és kik voltak a bűntársai? — kérdezte a vizsgálóbíró.

Torday határozott hangon válaszolt:

— Nem volt bűntársam, senki sem segített, egyedül követtem el a sikkasztást. Nem is mertem volna beavatni tervembe senkit, de szükségem sem volt rá, hiszen mindent arra épitette, hogy bíznak bennem és az ellenőrzés felületes lesz.

— Nem, nem, tiltakozott Torday — mindent magam csináltam. Megtévesztettem őt is, a számvevőséget is és vakon bizva bennem, irták alá az ügyirataimat.

Ezzel a vizsgálóbírói szenzációs kihallgtaás véget ért. Torday támolygó léptekkel ment vissza fegyőre kíséretében a fogházba. Kihallgatását holnap folytatják.

A Surgoth-ügy háttere

A Független Kisgazdapárt **Eckhardt** Tibor elnöklésével értekezletet tartott, amelyen foglalkozott több debreceni gazdának a párthoz intézett beadványával. Ennek kapcsán a következő határozatot hozta:

— A Független Kisgazdapárt értekezlete megnyugvással állapítja meg, hogy **Darányi Kálmán** földmüvelésügyi miniszter a legteljesebb szigorral és tárgyilagossággal törekszik az ügy minden vonatkozásának felderítésére. Hogy ebben a munkában a párt a földmüvelésügyi minisztert támogassa, négytagú bizottságot küld ki abból a célból, hogy a párt tudomására jutott adatokat a miniszterrel közölje és a vizsgálat munkáját ezzel elősegítse.

— Súlyt helyez a párt a visszaélések politikai vonatkozásának a bűnügyi vonatkozásokkal egyenlő szigorúsággal lefolytatandó felderítésére, külön részletes megállapitást és nyilvánosságra való hozatalt követl ebben a tekintetben, hogy a vetőmagségély címén kiosztásra került és a debreceni gazdasági felügyelőség által szétosztott összegekből az akció egész tartama alatt kik, milyen mértékben és milyen célokra részesültek és kinek a feladata volt Surgoth Jenő ellenőrzése.

Ongyilkos lett az eltünt osztrák mérnök

Hírt adtunk Czernin osztrák mérnök titokzatos eltünéséről, akinek üres autóját megtalálták a Balaton partján, neki viszont teljesen nyoma veszett. Az eddigi nyomozás adatai szinte százszázalékig *alátámasztják azt a feltevést, hogy az eltünt mérnök öngyilkos lett: a Balatonba ölte magát.*

A mérnök két hölgy társaságában mutatkozott Balatonfüreden. Egyiket, mint feleségét jelentette be a szállodában. *Lakásán a nyomozás során kész végrendeletet és több levelet találtak. De ezenkivül alátámasztja az öngyilkosság látszatát az a tény is, hogy ismerőseinek a mérnök állandóan panaszkodott, hogy a háborubanszerzett fejsebe kibirhatatlan fájdalmakat okoz.*

Látogatás az egyik ősi, pusztuló magyar iparnál

Négy gubásmester él még az országban — Nincs utánpótlás. — Minden munkás kenyeret kereshetne, de a mai fiatalok nem akarnak erre a pályára menni

Valamikor ez volt a legnagyobb iparok egyike. Éppen itt, Debrecenben. Külön utcájuk is volt a Csapó utcán. Híres nagy ipar volt a gubacsapó ipar. Talán a legősibb magyar iparág.

Valahonnan Keletről hozhatták őseink magukkal, itt tökéletesítették és tették kizárólag magyar viseletté a gubát.

Nem is tudom, hogy volna-e még nép, ahol a gubát viselik.

Subát, bundát igen, de gubát és a magyar szűrt, ezt mi tettük ruhává és mi viseljük ma is.

Korántsem olyan mértékben mint kellene.

A szür még hagyján. Olyan szép, sőt olyan divatos kezd lenni, hogy annak fennmaradásában még lehet bízni, de a guba, annak már megpecsételtetett a sorsa. Itt, ott hordják, viselik még cseléd-emberek, földmívesek,

de mindig kevesebb és kevesebb lesz ez a ruhadarab és mi már elérjük, hogy az utolsó gubaszövőszék ünnepélyesen bevonul a múzeumba. Az utolsó gubával együtt.

Éppen ezért, mert ilyen halálára ítélt mesterség, felkerestük az egyik jeles gubacsapó mestert, Orosz Józsefet, hogy elbeszélgessünk erről a mesterségről.

Nyil utca 69. szám alatt lakik. Rendes, ősi kis ház. Olyan, amilyen nagyon sok van a mellékutcák világában. Tiszta udvarán két barackfa a dísz csupán. Rendes polgárasszony nyitja kaput és vezet bennünket a »műhelybe«. Hátul az udvar végébe, ahol alacsony házikóban két szobából áll a mű hely.

Az első szobában hatalmas, csizmás öreg magyar csapjút gerebenez. A másik szobácskában a szövőszék mellett ül és dolgozik Orosz József és éppen gubát készít.

Széjjel nézünk. Sok szerszám itt ugyan nincsen, de az, ami van, lehet párszáz éves. Szúette, diószínre edződött régi darabok ezek.

Leülünk a szövőszék mellé, míg Orosz József dolgozva beszélget velünk. Zömök, magyaros arcú ember fürtösen csomózza a gyapjut, a hosszúszőrű magyar racka gyapját és mikor egy sor meg van, átváltja lábbal a bordán átvezetett keresztszálakat és bordával megecsapkodja. Talán innen van a gubacsapó elnevezés is.

— Hát áll ez a mesterség, kérem, ha jól csináljuk, ha pedig nem csináljuk, hát nem áll.

Az bizonyos, hogy amit készítünk, arra mindig van vevő. Itt nem marad a nyakunkon a portéka. Sajnos, mégsincs jövője a mesterségünknek, mert semmi utánpótlás nincs. Nem jelentkeznek inasok erre a pályára.

41 esztendős korom óta ezen a mesterségen vagyok, ebben dolgozott az apám is, a feleségem apja, nagyapja. Nagyobbára minden ősünk gubásmester volt... Most is bejárjuk egész Fehérgyarmatig a Tiszántúlt, de leginkább a Nyiren van kelete a gubának ma már...

— Azt a helyet »bitoroljuk«, melyet valamikor a szatmári gubások tartottak fent, — szólal meg most a kintlévő, első szobában dolgozó öreg magyar.

— Mert a mi áruló területünk meg ott maradt, odaát, Diószegen, Székelyhíd, az Érmellék vidéke, — mondja a mester, — így Szatmár, Zemplén, Bereg, Szabolcs megyék területén árulunk. Cseléd, kocsis emberek veszik...

— Meg kis gazdálkodók, mert amíg földmíves lesz, addig gubára is lesz szükség, — szól ismét a kinti öreg.

— Hogy hányan vagyunk ebben a mesterségben? — sóhajt Orosz József, *tudtommal az országban csak négyen vagyunk már, mind debreceniek. Köblös József, aki százszázalékosan rokkant, Szina János, Nagy József és én Orosz József.*

Mink volnánk. Többről nem tudok. — Megszállott területen, Margittán, Szatmáron még vannak, de itt Magyarországon nincs több. Úgy hallom, hogy Nagy Józsefnek van most egy tanuló inasa is, de, hogy mire válik, még azt nem tudhatjuk. Marad-i, nem-i, a fene tudja...

— Egész esztendőben 180, kétszáz darab gubát tudunk elkészíteni négyen, ez mind elkél. Az idén már nem lesz annyi se, mert a kereskedők összevették a gyapjut, nem lehet megfizetni az árát, olyan drága. Még ami kis anyagunk van, azt feldolgozzuk, aztán pihenünk...

— Két pengős gyapjúból nem lehet dolgozni, — mondja bosszusan a kint gerebenező öreg, — mi még egy pengő negyvenért vettük, ezt még kibirja a guba, de gyengébb anyagot nem...

— Egy jó guba 60—65 pengőt ér, egy ember kerek egy hétig dolgozik egy darabon, tehát legjobb esetben ötvenet tud évente csinálni. Húsz, huszonkét kiló nyers gyapjú megy egy gubára, mire elkészül, a kallózás után legfeljebb tízkilót nyom, a többit elviszi a víz belőle...

— Ugy, a vizen marad, — dörmögi csendesen a kinti öreg és most erősebben gerebenez, — a legprímább gyapjú is elveszti a mosás után ötvenszázalékát, mert sok benne a por, faggyú...

A közbe, közbeszóló öreget kérdezem meg, hogy ő milyen alkalmazásban van itt.

Én csak segítek Józsi öcsémnek, de nem ingyen ám, — szól mosolyogva az öreg, — és is mester vagyok Rácsay László a nevem, tudtommal minden ősöm ezen a pályán volt, de ma már saját műhelyt nem tartok fenn.

Most közösen felsorolják a szerszámok nevét. Szövőszék, borda, nyüst, felső, alsó dorong, szorító karika, eresztő karika, két lábító és motola, ezek a szövőszék szerves részei. Van aztán a tépőszék, vagy a csikó, de körömpönek is hívják, a jobb minőségű gyapjú kidolgozására való, aztán az orsó, kerék és vető karó. Megtudjuk, hogy van még néhány szövőszék, de Salánki Ferenc, akinek pedig igen régi szövőszéke volt, felégette, — mint Rácsay László mondja.

Fényképezésre kerül a sor. Most sül ki, hogy:

— Bartha tanár úr elkészített már minket minden oldalról, többször volt itt, — mondja Orosz mester, míg Rácsay azt mondja:

— Éngem moziban is mutogatnak, mert egyszer Ecsedi igazgató úr levétetett, amint dolgoztam. Büszkén mondja ezt a 69 éves Rácsay László, aki a múzeumnak akarja eladni szövőszékét, mert ő már úgyse dolgozik rajta.

Még megtudjuk, hogy ha nem is a legegészségesebb ipar volt ez mindig, különösen mikor a tímár gyapjút kellett feldolgozni, mégis elélt a legtöbb gubás 80—88 esztendeig is. A mostaniak is mind idős emberek, a disznóbütyök, száraz kolbász, — mint ők mondják, — ellensúlyozza a nehezebb munkát...

Ezzel a befejezéssel kísérnek ki bennünket a kapun, mely fölött a tenyérnyi cégtábla hirdeti, hogy Orosz József gubás mester.

Ki tudja, hogy meddig hirdeti és akkor majd ez a táblácska is bevonul a gubaszövőszékkel egyetemben a mú[zeu]mba és lezárul egy szép, ősi magyar ipar története végképpen...

sz. r. i.

SZÍNHÁZ

FRUSKA.

Barry Gonners derűs, könnyed humorú vígjátékát újította fel kedden este a Magyar Komédia Kamaraszínház, táblás ház mellett. A darab, mely öt évvel ezelőtt egyike volt a legnagyobb sikereknek, pompás figuráival, finom lirájával, mulatságos jeleneteivel most is nagyon tetszett a publikumnak.

Ebben nagy része van a Kamaraszínház kitünő előadásának is. — Az együttesnek minden tagja fölényesen nagyszerű volt. **Vitéz Bánky Róbert** rendezése könnyed, pergő, finom nüanszokkal ható művészi munka, kitünően eltalálta azt a stilust, amivel ezt a könnyű fajsúlyú, de nagyon kedves és mulatságos darabot leghatásosabban a közönség elé lehet állítani. Harrington alakját is **vitéz Bánky Róbert** vitte színpadra dús és eredeti humorral, amely még tulzásaiban is nagyszerű volt. **Serfőzy Ilona** remek komikai vénája ezúttal is harsogó sikert aratott. Bájos, napsugaras leányalakot állított színpadra **Gálffy Marika,** aki a **„Fruska"** hálás szerepében eddigi legkitünőbb alakítását nyujtotta. Egészséges humorérzéke ritkán téved túlzásokba s finom, halk szívhangjai egészen kitünőek. **Orbán Viola** ez a páratlanul intelligens, nagyszerű színésznő ezúttal is remekelt. Őszinte meleg, élettel tele figurát alkotott szerepéből a mindig kitünő **Bánky Elemér** izes komikummal, hatásosan alakította az öreg ügyvéd szerepét **L. Végh László** s **Ihász László** sikerült figurája jól egészítette ki az együttest. Az előadást zsúfolt nézőtér — szezonközben is ritka látvány, jútius közepén pedig egyenesen csodaszámba megy — tapsolta végig. Jóles: örömmel állapíthatjuk meg, hogy a debreceni közönség „felfedezte" a színhazat és teljes mértékben méltányolja azokat a nagyszerű művészi előadásokat, amit vitéz **Bánky** Kamaraszínháza estéről-estére produkál. **(kiss).**

Szerdán este Doilette Laurentnak legújabb bohózata a **„Gyógyszerész úr"** közkívánatra ismét színrekerül a Kamaraszinházban, az első előadás kitünő szereplőivel. A darabot kényes témájánál fogva csak felnőttek nézhetik meg.

Csütörtökön este a szezon legnagyobsikerü vígjátéka **„Egy pohár viz"** szerepel a műsoron.

Pénteken este Gerlamo Rovettanak az olasz állami díjjal kitüntetett világhírű színműve a **„Becstelenek"** van műsoron. Az előadás előtt dr. Wallish Oszkár egyet. lektor tart ismertető előadást. (:)

Magyarországon először Debrecenben mutatnak be Csokonai darabot

A »Vitéz Bánky Magyar Komédia Kamaraszinház« nagysikerű debreceni vendégjátéka során egyre értékesebb programot nyujt a szinházlátogató közönségnek. Kitünően összeállított irodalmi értékű darabok kerülnek előadásra egymásután. Az egyébként is kiváló erőkből álló társulat előadásai már a multból kedves ismerősei a debreceni közönségnek, de minden egyes játékuk alkalmával újból meghódítják ezt a kényes igényű publikumot.

Azok, akik szeretik az igazi irodalmat a szinpadon, őszinte örömmel láthatják, hogy tölti meg a közönség estéről-estére a nézőtért kánikulai hőségben, abszolut művészetet jelentő prózai darabokra.

Az a debreceni közönség, amilyekre rá akarták fogni, hogy csak zenés vígjátékok érdeklik. A vitéz Bánky kamaratársulat színészei, az igazi művészetnek ez a hatalmas kultuszmissziót végző serege, fényes díszletek nélkül, tisztán az igazi művészet és értékes színészteljesítmény erejére támaszkodva, estéről estére szép házakat vonzanak a Csokonai színházba.

A kamaraszinház debreceni vendégjátéka során azonban vitéz Bánky Róbert direktor

egy rendkivül érdekes és értékes ötletet fog megvalósítani, mely túlnő jelentőségében még az eddig bemutatott darabok művészi nivóján is. Előadja Bánky direktor Csokonai Vitéz Mihály egyik szindarabját a debreceni szinházban, mely Csokonai nevéről van elnevezve, de ahol eddig senkinek nem tudott eszébe bemutatni Debrecen nagy költőjének remek vigjátékát.

Hetven esztendő mulasztását teszi jóvá vitéz Bánky Róbert, amikor nemcsak Debrecen, de magyar szinpadon is elsőnek mutat be Csokonai darabot.

Kérdést intéztünk a darab felől *vitéz Bánky* Róbert igazgatóhoz, aki már ki is szerepezte Csokonai remek humorú vígjátékát s a napokban megkezdi a szinház belőle a próbákat. — Bánky direktor elmondta, hogy őszinte örömmel és lelkesedéssel dolgoznak a Csokonai kedvesen csapongó pajzán

A darab tele van remek humorral, pajkos jókedvvel, mely helyenként olyan erős részletekkel van fűszerezve, hogy a kiváló igazgató gondolkozott rajta: nem-e csak felnőtteknek mutassa be ezt az irodalomtörténeti értékű vígjátékot.

Csokonai kedvesu csapongó pajzánsága, nyilt, magyaros szókimondása lüktet ebben a darabban, mely igazi eseménye lesz a színházlátogató publikumnak.

Egyes részeket túlerős voltuk miatt a szinpadravitelnél enyhiteni kellett, de ettől eltekintve a darab változatlanul kerül szinre.

Őszinte elismerés illeti vitéz Bánky Róbert igazgatót, aki Csokonai remek és irodalomtörténeti értékű művét felfedezte a magyar szinpad számára s bemutatja éppen abban a városban először, ahol Csokonai nevéről nevezték el a szinházat, ahol élő Csokonai-kultusz van, de arra senki sem gondolt, hogy a nagy magyar költő irodalomtörténetben is tanított vígjátékát szinpadra vigye.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Városi Takarék és Hitleintézet Részvénytársaság zálogházában 1936 év november hónapban elzálogosított, illetve 1937 év május hónapban lejárt 25151 számtól 27400 számig arany, 27229 számtól 29711 számig egyéb ingó zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, 1937 július hó 29-én délután három órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Debrecen, 1937 július 13.

Az igazgatóság.

Szentannapusztai teavaj,
sajtok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehütött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-65

Szilánkokká verték szét koponyáját

Őrizetbe vették a Szoboszlói uti halálosvégü verekedés tetteseit — Husánggal leütötték s mikor a földön feküdt, vasvillával sok erős ütést mértek a fejére — A tettesek beismerő vallomást tettek

A Szoboszlói úton elkövetett, bestiális, halálosvégű verekedésről beszámoltunk tegnapi számunkban. A véres verekedés a Szoboszlói uti vámháztól párszáz méterre, a Bocskai vendéglő előtt folyt le s utána Papp János földmunkást eszméletlenül szállították a klinikára, ahol meghalt.

A verekedésről első jelentés vasárnap este érkezett a debreceni rendőrség központi ügyeletére, ahonnan **Szabó** Zsigmond kapitány, ügyeletes tiszt, dr. **Lengyel** István detektiv, bünügyi előadó társaságában nyomban kiment a helyszínre. Ekkorra **már a verekedés áldozatát elvitték a mentők** a sebészeti klinikára.

Szabó Zsigmond kapitány és dr. **Lengyel** István detektiv kihallgatták a helyszínen a tanukat, **elsősorban** Csapó László vendéglőst, aki előadta, hogy előbb **Debrecenből érkezett két szekéren a vendéglőbe debreceni és hajdusámsoni munkásokból álló aratócsoport, majd félóra mulva ugyancsak két szekéren nyirbátori munkások álltak meg a Bocskai vendéglő előtt.** Mikor ezek bementek az ivóba s az előbb érkezett csoport meglátta őket, különböző

sértegető kiáltások, durva káromkodások hangzottak fel. Az utóbb érkezetteknek a vendéglőből távozása után kitört a verekedés, Papp János 38 éves nyirábrányi lakosnak több ütéssel beszakították a fejét, úgy, hogy a földmunkás vérző fejjel, eszméletlenül terült el.

Mindárt intézkedtek, hogy a mentők elvigyék a súlyosan sérült Papp Jánost, akit **mialatt társai ápoltak, a verekedő társaság tagjai eltüntek.**

A debreceni rendőrség a vendéglőstől és más tanuktól nyert személyleirás alapján **elrendelte a tettesek körözését s azokat a debreceni rendőrség radiogramja alapján a hajduszoboszlói csendőrörs hétfőn éjszaka el fogta és beszállította a debreceni rendőrségre.**

A két gyanusított **Papp Ferenc 24 éves földmunkás, Kunhalom u. 32. szám alatti lakos és László József 30 éves földmüves, Simonffy ucca 54. szám alatti lakos.** Egyiknek sem volt elfogatásakor tudomása arról, hogy **Papp János az ütések következtében meghalt.** Végigdolgozták a hétfői napot egyik ebesi tanyán s nyugodtak voltak abban, hogy a véres eset, melyet egyszerű koresmai verekedésnek tekintettek, minden utókövetkezmény nélkül fog elmulni.

A debreceni rendőrségen **Lakatos István detektiv** folytatta az ügy kivizsgálását. Több tanut kihallgatott a munkások közül, akik szinte egybehangzóan úgy adták elő a verekedés lefolyását, ahogy megírtuk. Gy. Kovács Gábor Ebes 69. szám alatti lakos elmondta, hogy az ő szekerén mentek Papp Ferenc és László József társaikkal együtt az ebesi tanyára, ahol hétfőn meg kellett kezdeniük az aratómunkát. Mikor a Szoboszlói úton a Csapó-féle vendéglő elé értek, megállították a szekeret és ezután bementek a helyiségbe, ahol bort fogyasztottak.

Körülbelül harminc percet időzhettek a vendéglőben a tanu előadása szerint, amikor megérkezett ugyancsak két szekéren egy újabb aratómunkás-csoport. Ezek is bementek a vendéglőbe, de hogy ott mi történt, azt nem tudja, mert ő azalatt az idő alatt az úttesten a szekerén tartózkodott.

Csak tiz perenyi idő után kijött a nyirábrányi aratók csoportja s utánuk a másik csoport. Éktelen szidalmak, kiabálások között verekedett a két csoport egymással. Annyit látott, hogy Papp Jánost egy vállas, 30—40 év közötti férfi két esetben fejbevágta, majd azután mikor leesett állitólag egy Papp nevü szabadságolt katona vasvillával még a földön is fejbeütötte.

Azt mondották később a szekéren, hogy azért bántották Papp Jánost, **mert egyiket közülük megütötte.** A verekedés következtében különben **több ember szenvedett sérülést.**

A két gyanusított László József és Papp Ferenc **a hajduszoboszlói csendőrörs előtt beismerő vallomást tettek.** Azonban ők úgy adták elő az esetet, hogy

a sértegetést, izgágáskodást az utóbbérkezett nyirbátori munkások kezdték s mikor Papp János egyiküket többször megütötte, akkor László József egy kapanyélül szolgáló kéményfa husánggal kétszer fejbevágta Papp Jánost, aki a földrezuhant. Papp Ferenc pedig a földönfekvő embert háromágú vasvillával ütötte. Aztán mikor látták, hogy Papp János eszméletlenül fekszik a földön, megijedtek és elmenekültek.

Azt azonban nem gondolták, hogy halálát okozták a szerencsétlen embernek. Előzőleg már nagymennyiségü italt fogyasztottak mindketten.

Papp Ferenc Karcagon szolgált s **aratási szabadságra jött haza Debrecenbe.** Azzal védekezik, hogy azért ütötte meg a földön heverő Papp Jánost, mert

úgy látta, hogy fel akar kelni és újra rátámadni. Mindkét gyanusitott hangsúlyozza, hogy a véres verekedésnek nem ők voltak a kezdeményezői s önvédelemből ragadtak husángot és vasvillát. Ezt az állitást a tanuk egyrésze megerősitette, mások cáfolták.

A debreceni rendőrség a körülmények teljes tisztázása után Papp Ferencet és László Józsefet átadja az ügyészségnek, ahol **valószinűleg haláltokozó súlyos testisértés miatt indul meg ellenük az eljárás.**

A debreceni vizsgálóbiró dr. **Zsögöd** Jenő felboncoltatta **Papp** János holttestét. Dr. **Horváth** Arthur és dr. **Ökrös** Sándor törvényszéki szakértők végezték a boncolást.

Megállapitották, hogy a fejbőr sértetlen volt, de amikor lehuzták a bőrt, a koponya darabokra esett szét. Megvizsgálták a koponyacsontokat és kiderült, hogy szilánkokká verték szét erős ütésekkel

Nem lehet megolvasni, hogy menynyi ütés érte Papp János koponyáját, mert az ütések egybefolynak. Az a tény, hogy a koponya kis darabokra tört, bizonyitja, hogy sok erős ütést kapott a csont.

A test más részén erősebb ütéstől származó sebeket nem találtak. Az kétségtelen, hogy a koponyát ért ütés halálos volt és a gyors orvosi segitség sem tudta volna megmenteni az életnek.

Kedden délután Lakatos István detektiv is kihallgatta Papp Ferencet és László Józsefet, akik fenntartották beismerésüket, de hangoztatták, hogy önvédelemből ütötték le Papp Jánost. Papp ugyanis állitásuk szerint vasvillával támadt a koresma ajtón kilépő Bíró József nevü Csillag ucca 1907 szám alatti lakos társukra s a villa nyelével fejen ütötte, majd átszurta a villa hegyével Bírónak állát. Ezután Papp János a két gyanusitott vallomása szerint László Józsefre támadt s ráütött. Erre vágott azután a kapanyéllel husánggal kettőt Papp János fejére, amitől az eszméletlenül elterült a földön. Csapó László kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy nem tudja kik kezdték a verekedést, mivel még a nyirábrányiak megérkezése előtt kiment a vendéglőből. Ugyanis az debreceni társaság néhány tagja olyan hangosan viselkedett, hogy megtagadta nekik az általkiszolgálását, miroszor egy poharat vagtak a falhoz azon a helyen, ahol előzőleg a vendéglős állt. Mikor a nyirábrányiak megérkeztek, vagy 30-an lehettek a helyiségben s a tumultusban lehetetlen volt megállapitani, ki kezdte a verekedést.

A rendőrségi nyomozás a továbbiak során a tanuk kihallgatása által fog fényt deriteni arra, hogy ki okozta, illetve ki kezdeményezte a halálos végü verekedést.

Beadvány érkezett a földmivelésügyi minisztériumba, mely ujabb panamavádakat vet fel

Darányi miniszterelnök a legerélyesebb és legszigorubb vizsgálatot rendelte el

Tegnap egyik fővárosi reggeli lapban egy beadvány szövege jelent meg a földmüvelésügyi minisztérum elnöki osztályának címezve. A beadvány újabb panamavádakat vet fel a földmüvelésügyi minisztériummal kapcsolatban. A beadvány ma reggel tényleg beérkezett a földmüvelésügyi minisztérium elnöki osztályához, ahonnan azt azonnal továbbitották Darányi Kálmán miniszterelnöknek.

A miniszterelnök még a délelőtt folyamán magához kérette báró Vay László földmivelésügyi államtitkárt, akivel hosszú időn keresztül tanácskozott a beadvány ügyében foglaltak ügyében.

A miniszterelnök a tanácskozás után megbizta az igazságügyminisztérium két magasrangú tisztviselőjét, hogy

indítsák meg a vizsgálatot a beadványban közölt újabb vádakkal kapcsolatban.

Darányi Kálmán miniszterelnök — mint értesülünk — azt az erélyes utasitást adta, hogy az ügyet a legszigorubban ki kell vizsgálni.

A szociáldemokrata párt hivatalos lapjában közzétett beadvány elsősorban

Surgoth Jenő debreceni működésére és a Bornemisza Géza kereskedelmi miniszterre felesküvő Magyar Jövő Szövetség munkájára vonatkozóan

tartalmaz adatokat. A beadvány 5-ik pontja azt kérdi, hogy a minisztériumi eljárás eddigi adatai szerint

vannak-e Surgothnak bűntársai, bűnpártolói, vagy felbujtói.

Az egyik következő pontban azt kérdi a miniszterelnöktől, tud-e arról, hogy

a parádi üveggyár Csevice-forrása körül is súlyos pénzügyi szabálytalanságok fordultak elő a közelmultban

főleg az üveggyár tatarozása és berendezése körül. Fölveti a kérdést,

hajlandó-e a minisztérium megvizsgáltatni hites törvényszéki könyvszakértő közbenjöttével 1930-ig visszamenőleg a parádi üveggyár egész könyvelését?

Igaz-e, hogy a minisztérium egyes tisztviselői az állami borpincészetből nevetséges áron kapják a legfinomabb palackborokat, egyéb üzemektől pedig a zöldséget, a vadat, a gyümölcsöt? Végül a beadvány készitője kihallgatást kér, hogy személyesen mondhassa el adatai alapján mindazt, amiről tudomása van.

Izgalmas tolvajfogás a Rózsa uccán

A rendőr negyedóráival a lopás elkövetése után elfogta a gyanusitottat

Izgalmas tolvajlás szinhelye volt tegnap a Rózsa utca.

Loós Lajos szoboszlói lakos, aki reggel jött be Debrecenbe ügyeit elintézni, betért a Rózsa utcán lévő városi szeszüzletbe. Szekerét az üzlet Dégenfeld-téri ajtaja elé állitotta. Mire visszatért, a szekéren levő értékes nagy kendőnek csak hült helyét találta. Panaszával nyomban a sarkon posztoló Törpe Vince rendőrhöz fordult, aki a járókelőktől kapott személyleirás alapján negyed órán belül bravurosan, izgalmas hajsza után elfogta a tettest, amint egyik üzletben árusitotta a kendőt. A gyanusitott tagadta a tett elkövetését s azt állitotta, hogy ő egy másik embertől vette pár perccel később, s haszonnal akart túladni rajta. Mivel az a gyanu merült fel, hogy a tettesben az utóbbi időben gyakran előfordult sorozatos szekérlopások elkövetőjét sikerült kézrekeriteni, a rendőrség őrizetbe vette.

Afrikában tizmilliárd fával megfékezik a Szahara futóhomokját

A francia gyarmatügyi bizottság rendkivül érdekes tervet dolgozott ki a Szahara futóhomokja terjedésének megakadályozására.

Hatalmas védőgátat emelnek, mely több kilométer széles erdősávból áll. A tervek alapján ez az erdősáv több, mint 2000 kilométer hosszú és belültetéséhez tizmilliárd fára van szükség.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő

1 deka eredeti
Corysdor kölniviz **36**

Corysdor púder 1 dg. eredeti cég. **40**

Sylvia arcszesz zsiros, patinásos arcra **1·20**

Fenti árak kizárólagosan és garanciával:

Meghizható
Szegedi paprikát, lüszert, ecetet
jónásnál
vegyen. — Árban, minőségben vezet. Csapó-u. 37

PAPP LAJOS
illatszertáraiban
Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befőttes-, ugorkásüveget, táblaüveget
Kaszanyitzky Endre
üzletében vegyen
Ferenc József-út 57. szám.

Fürdőcikkek
nyári divat ujdonságok legolcsóbban
Feuer Divatházban
szerezhetők be CSAPO-U. 26
Szabott ár! Takarékosság!

Cipő szükségletét legelőnyösebben
Nagy Béla
cipőüzemében szerezheti be. Jégenteid-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti árukitel könyvre is.

Kötött dresszeket,
kötött kosztümöket finom gyapjuból jutányosan készit. Javitást, szemszedést, talpalást vállalok.
Szamet Piac-u. 42 Pannónia udvar

Kiros gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet
Debrecen
Csokonai-utca 3. szám

Zománcos tüzhelyeket minden szinben
felelősséggel készit
Levencsik
tüzhelyüzem Árpád-tér 17

BUTOR
halok, ebédlők, irószobák, garatturák, jégszekrények, szelonok, szőnyegek, festmények. Egyes darabok is olcsón.
Butormagazin
Szechenyi-utca 6. sz.

Futballt, futballcipőt,
aktatáskát, retikült, pénztárcát olcsón beszerezhet a készitonél. Javitást vállalok.
Tóthfalussy
sportáru böröndös, Czegléd-u. 7

Előleg nélkül vásárolhat tizhavi lefizetésre ruhazati árukat, papiant, szőnyegeket, vásznat, szelon és agytakarót, függönyt
Reichnál,
Jokai-utca 6. szám.

Iró- és irodagépek
MARKOVITS SANDOR
mérnök, Piac-u. 58.

Mindig szép lesz frizurája ha **dauerját MINK** csinálja
Hatvan-u. 6. sz.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel
Fábián Béla
nőidivat szalonját:
Péterfia-u. 19.

Etkezzen a
Reviziós
etkezdében, vagy hordasson kosztot. Tegyen próbát.
Sas-utca 2.

HADNAGY!
divatcipőit finoman kidolgozottak, elegánsak, kényelmesek. Beteg lábakra készit hajlékony betétes cipőket felelősséggel.
Piac-utca 44.

Csokonai asványviz
SZLIUKA
Szikvizgyár

Orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalpbetétek gipszminta után
Szabó István
Piac-utca 42. (Pannonia udvar).

Kérje minden üzletben
Klein Geza jóizü kenyerét

Vágó
tüzifa- és széntelepe a Margitfürdőnél
a legolcsóbb napi árak, díjtalan hazhozszállitás. Telefon 10—24
Télire már most rendeljen!

Divatcipőt
beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal
BARNANAL
Műhelyemet Piac-utca 47. sz. alól József királyi herceg-u. 7. sz. alá helyeztem át.

Tóth Gábor
uriszabósága
Debrecen. Piac-u. 89.
Mindig a legujabb vonalu ruhák, tökeletes bricsesz nadrágok.

Böröndök,
retikülök, utazási cikkek a készitőnél legolcsóbbak.
Feuermann
böröndösmester,
Piac-u. 26. Gambrinus passage

Órákban,
ékszerekben
legolcsóbb
Halász!

Petrolgazlozó
1 liter petróleummal 5 órán át ég. Fehér tüzzománc kéménnyel és tartólappal
P 32·— kapható részletre is
GULYAS Piac-u. 59
csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Nagy István
puskaműves Vár-utca 9.
Fegyverek, lőszerek, kilőtt hüvelyek ujra töltése, fegyverjavitások.
M. kir. Löporáruda.

S. K. F.
Svédgolyóscsapágyak
Renisanyagok
Ganofszky Lajosnál
Hunyadi-utca 23. szám.
Telefon: 11—30

Szőnyegklinika
Simonyi-utca 7.
Perzsaszőnyeg vétel, eladás, közvetités, javitás, készités

Utiodrondok, kalap-dobozok, hátizsákok, kohér retikülök legnagyobb választékban
Kántor Ernő és Társánál

Nánássy Lajos
rádió és villamossági vállalata
Kálvin-tér 3.
Rádió átalakitás és karbantartás

Maradek kilos és metéres áru legolcsóbb árban
Dégenfeld-tér
Tiszapalota.

Világitsunk villannyal | **Főzzünk gázzal** | **Fütsünk** gázgyári **koksszal**
Debrecen sz. kir. város Világitási vállalata.

Az idényvégi leltári árusitás augusztus 9—14 között lesz

Debrecenben az idényvégi leltári árusitást 1937. évben másodszor augusztus 9 és 14-ike között tartják.

Az idényvégi leltári árusitás csak és kizárólag a következő szakmák"a vonatkozik: rőfös, 20-vidáru, férfi és női divat, posztó és készruha szakmára.

Kegyeletes ünnepély Keresztessy István v. városi nyomdaigazgató sirjánál

A városi nyomda személyzete és a debreceni nyomdai munkásság elhatározta, hogy július hó 13-án Keresztessy István halálának tizedik évfordulóján testületileg fölkeresik a Kossuth uccai temetőben levő sirt s arra kegyeletük jeléül koszorút helyeznek. Ez az elhatározás abból a szeretetből fakadt, melyet az immár tiz éve pihenő igazgató a személyzet iránt érzett s különösen nehéz időkben kifejezésre is juttatott.

A nyomdai munkásság megbizásából a sirnál *Simon* István tartotta a következő, szeretettől áthatott beszédet:

1927 július 13-a nagy és szomorú dátum mindazoknak emlékében, akik ma e csöndes sirnál megjelentek. Áldottemlékü igazgató urunk, mindenkor jó és hü vezérünk távozott el e napon közülünk, elhagyta azt az ősrégi vállalatot, melyet naggyá, szinte azt lehet mondani: vidéki viszonylatban minta-intézménnyé fejlesztett.

Fájó szivvel, könnyes szemmel vettük körül a legjobb és legnemesebb szivü embert magába záró koporsót. Ezt a fájdalmat csak sokszorozta az a tudat, hogy még pár nappal is előbb jó kedéllyel együtt beszélgettünk s éreztük egy felénk sugárzó szív minden derüs melegét, őszinte szeretet és megbecsülését.

Éppen azért, mert ez igy volt és igy igaz: eljött a mai szomorú emlékü napon a városi nyomda személyzete és a debreceni nyomdai munkásság, hogy sírodnál szeretetét, soha el nem muló háláját megujitsa s arról hitet tegyen, de egyúttal fájó kegyeletét is kifejezésre juttassa.

Tiz év hosszú és nagy idő az emberi életben, de kicsiny, aránytalanul kicsiny ahhoz, hogy nagyjaink emlékét feledtesse és az őszintén érzett hálát és szeretetet elhalványitsa.

A valódi érték sohasem pusztul el, nem semmisiti azt meg az idő mindent megőrlő vasfoga sem. Ilyen nagy és maradandó értéket, ilyen soha el nem múló emléket jelent nekünk e sir, melyet ma és mindenkor fájdalomtól vérző szivvel és kegyelettel állunk körül. Legyen ennek és a Hozzád való hűségünknek kifejezője sírodra helyezett koszorunk.

A sir, a sárga homok csak a testet zárja magába és emészti meg, igy lélekben köztünk vagy és örökké élsz.

Drága és feledhetetlen nagy halottunk nyugodj továbbra is békében, csöndesen s könnyű legyen a föld, mely eltakar. Isten veled.

A beszéd elhangzása és a koszorú elhelyezése után néhány percig csöndben állott az öreg és ifjú nyomdásznemzedék: emlékeztek... Gondolatban talán mindnyájunk előtt megjelent a nagy Halott élő alakja, mosolygós tekintete.

A kegyeletes ünnepélyre az időjárás egyáltalán nem volt kedvező, mert az eső *csak* a beszédidő alatt szünetelt. Éppen ezért a sirnál sokan nem jelenhettek meg.

Sziriusz mester szerint 1942-ig nem lesz háboru

Sziriusz mester, aki Budapestről szokta kiadni jelentéseit az időjárásról és várható csodákról, most megint közlékeny volt és egyik nyilatkozatában határozottan állitja, hogy 1942-ig nem lesz háboru, de azután igen. — Megálmodta azt is, hogy Magyarországnak sokkal jobb sorsa lesz, mint volt. Sziriusz mester biztosra veszi jóslásait, mert mint mondja: Van nekem egy jó szellemem és az kisér az életemen. Az én álmaim mindég valóra válnak.

Az időjárásról szólva kijelentette a mester, hogy a napfoltok és „holdszegek" vizsgálata alapján úgy látja, hogy július hó 25-ig meleg idők jönnek, de azután zivatarok, hüvös idő. Augusztusban lesznek meleg napok, de tartós szép idő nem lesz már.

Az angol sajtó meleg elismerése Magyarország hitelnövekedésének megállapitásánál

Az angol sajtó őszinte megelégedéssel, meleg elismerés hangján ir Magyarország hitelének növekedéséről. Az ujabb magyar hitelrögzitő egyezmény parafálása további fontos lépés a rendes hitelviszonyok visszaállitása felé.

A Times megállapitja, hogy azok a különböző egyezmények, melyeket Magyarország hitelezőivel eddig kötött, kétségkivül emelik Magyarország hitelét. Általában a hitel növekedése Magyarország viszonyainak javulását tükrözi vissza — állapitja meg szinte egyhangulag az angol sajtó.

A protekció árt és károsit

Érdekes megállapitások a Nemzeti Önálósitási Tanács első ülésén

A Nemzeti Önállósitási Tanács tegnap tartotta első ülését Keresztes Fischer Ferenc elnöklete alatt.

Az ülés megállapitotta azokat a módozatokat, amelyek alapján a kölcsönért folyamodóknak érdemességét és alkalmasságát el fogják birálni.

A tanács egyhangúan kimondotta, hogy minden kérelmet támogató közbenjárás és ajánlás tilos. *A közbenjárás útján benyujtott kérelmeket félreteszik és csak a legutolsó estben kerülnek elbirálásra.* A kölcsön iránt folyamodni szándékozóknak a kultuszminisztériumban a tanács előadójához, Kulcsár Istvánhoz kell fordulniok.

Halálba ragadták lovai a gazdálkodót

Püspökladányban összetört koponyával találtak az úton Máté Mihály jómódú gazdálkodót, aki a Teleki uccai házától indult el kétlovas szekerével, hogy a tanyára menjen. Utközben egy kerékpáros haladt az úton és gyorsan eléje fordulva előzte a lovakat. A két jóvérű ló a hirtelen eléjük rohanó kerékpárostól annyira megriadt, hogy elragadták a szekeret.

Máté Mihály hiába küzdött a megvadult lovakkal, nem birta azokat megfékezni. A lovak a Bucsatelep felé vágtattak, majd felborították a szekeret. Máté Mihály az útra zuhant és a fejét ütötte meg a kövezeten. Beszállitották a debreceni sebészeti klinikára, de segiteni nem tudtak rajta, mert koponyaalapi törtést is szenvedett és kedden reggel meghalt.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán fél 7 és 9 órakor, csak felnőtteknek: TITOKZATOS ASSZONY. Megelőzi: UT A BOLDOGSÁG FELÉ.

HIREK

Az élet

A lepkeüző kis gyerekből
Őszhajú, öreg ember lett;
Fáradtan viszi bús keresztjét,
S elnéz a múló lét felett.

Sejti a lelke — tudja az esze,
Hogy minden-minden hazugság.
Dicsőség, hír, szerelem és mámor,
Minden csak tünő délibáb.

S mégis a délibáb láttára —
Meg-meg tagadja önmagát,
Nem hisz az évek sok igazának;
Mert mégis szép a délibáb.

Sidó Géza.

— **A kir. ítélőtábla elnöke szabadságon.** Dr. Oláh Lajos kir. ítélőtáblai elnök kedden kezdte meg évi rendes szabadságát és már el is utazott Debrecenből. A kir. ítélőtábla elnöke előreláthatóan mintegy 8 héten át lesz hivatalától távol.

— **A windsori hercegi pár augusztus harmadikán érkezik Balatonföldvárra.** A napokban távirat érkezett a balaton földvári szállodák igazgatójához, — melyben illetékes helyről felszólították, hogy augusztus elsejére egy fejedelmi lakosztályt készítsen elő a Kupa vezér szállóban. Ezt másnap telefonbeszélgetés követte az igazgatóval, melyben végleges megállapítást nyert, hogy a windsori herceg pár augusztus harmadikán érkezik Balatonföldvárra

— **Darányi miniszterelnök a kispesti hármasikrek keresztapja.** Kálmán Benjámin kávai urasági cseléd felesége — mint ismeretes —, a kispesti szülőotthonban hármasikreknek adott életet. Az ikrek atyját tegnap Darányi miniszterelnök kihallgatáson fogadta s Kálmán Benjámin arra kérte a miniszterelnököt, hogy a kegyelmes asszonnyal együtt vállalják el a három kisgyermek keresztszülői tiszt. Darányi miniszterelnök értesítette Kálmán Benjámint, hogy a felkérést lefogadja s feleségével együtt személyesen jelenik meg az ikrek keresztelőjén.

— **Az olasz továbbképző tanfolyam megnyitása.** Az olasz továbbképző tanfolyam megnyitása július hó 16-án pénteken délelőtt 10 órakor lesz a központi egyetmen. A megnyitón részt vesznek az olasz kormány ösztöndíjasai és a magyar kormány kiküldöttei, továbbá Debrecen város, a budapesti olasz követség, a budapesti és a helyi olasz fasció és Istituto Italiano di Cultura, a főigazgatóság és az egyetem képviselői. Az előadások olasz nyelven folynak, minden délelőtt 9—11 óra között, melyre jelentkezhetnek az olaszul tudó és az olasz kultúra iránt érdekldő debreceniek is. A tanfolyamra az olasz kormány a magyar kultúra iránt érdeklődő fiatal nemzedék néhány tagját is kiküldi, így az olasz nyelv gyakorlására is lesz alkalom. Bővebb felvilágosítást készséggel nyujt a Nyári Egyetem titkársága. központi egyetem III. emelet, 346 számú szoba. (:)

— **A kisgazdapárt tegnap tartotta záróértekezletét.** A független kisgazdapárt tegnap délelőtt tartotta záróértekezletét, a nyári szünet előtt. Eckhardt Tibor ismertette a képviselők előtt az általános bel- és külpolitikai helyzetet, ismertette a párt nyári szervezkedési munkájának programját. Szóbakerült az értekezleten a kormány nyári munkaterve, főleg a felsőház jogkörének kiterjesztéséről és a titkos választójogról szóló javaslat.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.**

— **Megint egy baráti hang Romániában.** A radikális parasztpárt csernovici gyűlésén Junian pártelnök nagy beszédben foglalkozott a külpolitikai kérdésekkel. Szégyenletesnek mondotta, hogy a román politikusok mindig külföldre szaladgálnak támogatásért. Ő maga is hive Franciaországnak és mulhatatlan hálával viseltetik a franciák iránt, akik lehetővé tették a román egyesülési álom beteljesedését, azonban csupán szövetségese, nem pedig szolgája kiván lenni Párizsnak. Nem tudja megérteni, hogy Románia miért viselkednének ellenségesen a háború legyőzöttjeivel szemben. A jóviszony és később a baráti viszony feltétlenül megteremtendő úgy Magyarországgal, mint Bulgáriával.

— **Mussolini nagy flottagyakorlatokra Rhodosba utazik.** Mussolini ősszel a Földközi tenger keleti részére akar ellátogatni Rhodosba, ahol nagy flottagyakorlaton vesz részt. Mussolini őszi rhodosi látogatása épp olyan fényes külsőségek között fog lezajlani, mint a tavaszi libiai látogatása.

— **Készül Nagyatádi Szabó István erdőcsokonyai szobra.** A nagyatádi Szabó István szoborbizottság most hozott döntést a szoborpályázat ügyében. A bizottság geyhangúlag úgy döntött, hogy Nagyatádi Szabó István emlékét Margó Ede és Maugs Gyula budapesti szobrászművészekkel készítteti el. — A bronzszobor legkésőbb szeptember végére elkészül.

— **A régi és mai gyermekek között von párhuzamot** a ragyogóan érdekes cikk, amely az Ünnep új számában jelent meg.

— **Rendszeres német-francia légijárat indul Amerikába.** Rendkívüli méretű megegyezés jött létre a napokban a francia és német repülőérdekeltségek között. Eszerint már júliusban megindul a rendszeres repülőjárat az Atlanti óceán felett és 29 óra alatt lehet New-Yorkból Párisba, vagy vissza repülni. A légijárat két úszószigetet is érint és Frankfurt-Páris-Lisszabon-Azori-New-York útvonalon halad. A váratlan megegyezésnek az az amerikai tilalom volt az oka, mely az Amerikából Párisba rendezendő repülőversenyt letiltotta, de siettette azt az oroszok legutóbbi szenzációs kisérlete is, mely légjáratot akart létesíteni az Északi Sark felett három kontinens között.

— **Panaszkodnak a franciák a német hírszolgálat ellen.** A berlini francia nagykövet óvást emelt a hivatalos német sajtóiroda célzatos hírszolgálata ellen, amelyben a német külügyminisztérium hivatalos közlésének más értelmet adott azáltal, hogy a pireneusi határ ellenőrzésének teljes megszüntetéséről adott hirt, holott a francia jelentés nem ezt mondja.

— **Hogyan lehet felismerni a hamis fémpénzt,** erről közöl érdekes ismertetést a Tolnai Világlapja legújabb száma.

— **Megkerült a belgrádi pékmester, aki sütőipar helyett a pesti éjszakát tanulmányozta.** Megemlékeztünk róla, hogy Petrovic belgrádi pékmester Budapestre jött a sütőkongresszusra. Este eltávozott penziójából, hogy szétnéz a főváros éjszakai életében s két hétig nem került elő. Nyomozás indult a pékmester felkeresésére s már azt hitték büntény áldozata lett, mikor levél jött Petrovictól Belgrádból, hogy szerencsésen megérkezett Belgrádba, — csak az történt, hogy a sütőipar helyett a pesti éjszakát tanulmányozta jónéhány napon át s az átmulatott éjszakák után nem akart kollegáival találkozni, hanem egyenesen hazautazott.

— **Lábbal hajtható kocsin tette meg az utat Berlintől Bagdadig két fiatalember.** Rumreich Max és Winter Rudolf berlini fiatalemberek 1936 május hónaptól, egy lábbal hajtható kocsin tették meg az utat Berlintől Bagdadig és vissza. A különös alkotmányt. — melyen a két világjáró ezt a hatalmas utat megtette —, mindenütt megcsodálták.

— **Pompás illusztrált rádióműsorokat,** színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a Délibábban.

— **Konyhakést döfött feleségébe.** — Demkó Péter simontornyai bőrmunkás tegnap összeveszett feleségével, s konyhakést ragadott és azt markolatig feleségébe döfte. A szerencsétlen asszonyt életveszélyes sérülésével kórházba szállították. A bestiális férjet a csendőrség letartóztatta.

— **Az ablakon át behatolva ébresztőórát lopott.** Ugron Gyuláné, Kut ucca 36. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a nyitott ablakon át behajolva, az éjjeliszekrényről ellopta ébresztőóráját. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Felakasztotta magát 83 éves korában.** Tóth Mihály 83 éves hajdubagosi földmíves a lakásán kedden reggel öt órakor felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Tettének oka életuntság. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— **Véres verekedés a dorogi cigánysoron.** Vasas József és fia, Balogh Ferenc hajdúdorogi cigányok a debreceni ügyészségen feljelentést tettek Makula Gusztáv és Makula Gusztávné cigányok ellen, aki őket olyan súlyosan elverték, hogy nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedtek. A jelentés szerint Makuláék az egyik korcsmában lerészegedtek és ott határozták el, hogy régi ellenfelüket Vasast és fiát elverik. Nagy botokkal rontottak be Vasas József kunyhójába és a meglepetéstől védekezni nem tudó apát és fiát véresre verték.

— **Az elhalasztott esküvő miatt egy titokzatos sárgaporral megmérgezte magát.** A francia Sileux városban egy 19 éves fiatal leány súlyos mérgezési tünetek között meghalt. A leány vőlegénye gyógyszerész volt s a fiatal nő a már többször elhalasztott esküvő miatti elkeseredésében a gyógyszertár méregszekrényéből titokzatos sárgaport vett magához s azzal ölte meg magát. A nyomozásnál a vőlegény zsebében is hasonló porokat találtak. A homályos ügyre csak a gyógyszerész őszinte vallomása deríthet fényt.

— **Felkérezkedtek az autóra s leszúrták a sofőrt.** Az elmult éjszaka Budán haladt teherkocsijával Ritz István 32 éves sofőr. Négy munkáskülsejü férfi arra kérte Ritzt, hogy vegye fel őket. Ritz eleget tett kérésüknek, alig haladtak azonban pár métert, az utasok rátámadtak, agyba-főbe verték s egyikük zsebkésével oldalba szúrta s el akarták venni a pénzét. A vakmerő merénylet után a négy ember elmenekült.

— **Az egész világon egyforma autóvezetési szabályok lesznek.** A Nemzetközi Automobil Szövetség közlekedési kódexen dolgozik, amely az egész világra szól és nem lesznek eltérések. Az egyforma autóvezetési szabályok megkönnyítik a közlekedést.

— **Államosítják a francia vasútakat.** A szocialista párt kongresszusán Blum helyettes miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány a magánkézben levő vasútak államosítását határozta el. A kongresszus Leon Blum bejelentését magáévá tette.

— **Elégett a kemencében hatezer pengő.** Tahitótfaluban Lakatos Rozália 54 éves kofa egész életén át gyüjtögette vagyonát, hatezer pengőt különböző rejtekhelyen tartogatta. Legutóbb egy kemencében rejtette el a pénzt s szomszédasszonya, aki nem tudta, hogy pénz van a kemencében befütött és kenyeret sütött. Lakatos Róza mikor meglátta, hogy húsz év alatt összegyüjtögetett vagyona elhamvadt, ájultan esett össze.

— **Ötszázharmincöt ember életébe került az amerikai hőhullám.** — Az amerikai hőhullám már csökkenőben van. A hűsítő záporok megindultak. A hőhullám, amely 535 ember életébe került befejezettnek tekinthető.

Shortfelsőrészt,
strandmelltartót, fűzőt raffinált párisi szabással GOLDSTEIN KAROLINNAL Miklós ucca 5. szám.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Pál Sándor napsz., leánya Sára; Bökönyi András napsz., fia Gábor; Szilágyi Kálmán kovács, fia Kálmán; Nagy László cinkografus, leánya Magda; Zagyva Gyula főtűzmester, fia Gyula; Janitor Mihály napsz., fia János; Sefcsovics Lajos fm., leánya Margit és egy halvaszületés.

Halálozások: Kun Sándorné ref., 61 éves, Gólya u. 10. Kiss Erzsébet ref., 79 éves, Baros u. 5. Czechmeister Károlyné izr., 45 éves, Tegez u. 8. Bootz György r. kath., 71 éves, Kölcséri S. u. 13. Fábián Lajos ref., 47 éves, Zrinyi u. 35. Kovács Miklós ref., 60 éves, Vértes. Végh István ref., 14 hónapos, Géza u. 6. Nyiri János ref., 6 hónapos Keresztszegi u. 11. Balogh Imre ref., 42 éves, Kontsek u. 14.

— **Vérbefulladt a mexikói fegyenclázadás.** A Mexikó-Cityben kitört fogházlázadást katonai segítséggel, véres tűzharc árán elfojtották. A fegyencek valahogyan húsz puskához és revolverhez jutottak s fegyverrel álltak ellent. A harcban három ember meghalt, kilenc pedig megsebesült.

— **Halálos ágyán ujra megesküdött elvált feleségével.** Atyinity Sebő 70 éves szentendrei gazda 30 évvel ezelőtt elvált feleségétől. Két hete súlyosan megbetegedett s halálát érezte közeledni. Azt az óhajtását közölte hozzátartozóival, hogy szeretne elvált feleségével beszélni. Atyinityné meg is jelent volt férjénél. Anyakönyvvezetőt és tanukat hozattak és újra házasságot kötöttek. A házasságkötés után pár órával Atyinity meghalt.

— **Miskolcon ezerötszáz családnak ninesen rendes lakása.** Miskolcon igen kevés a szegény emberek számára való kislakás és 1500 hajléktalan család van a városban. Ezek a családok fabarakokban, földbe vájt üregekben huzzák most meg magukat, de télen nem lakhatnak ott, mert megfagynak. A város még a tél előtt befejezteti kétszáz kislakás építését, de ez kevés az 1500 családnak. Most a kormányhoz fordultak, hogy segítsen a miskolci hajléktalanokon.

— **Üzembe kerül a martoni vasércbánya.** A kedvező vasipari konjuktura következtében Marton község határában levő üzemen kivül helyezett vasércbányát újból megnyitották és ezzel csökkentik a horvátországi vasércvásárlást. Diósgyőr valamennyi kohója dolgozik és ezért van szükség az új vasércbányára.

— **Besurranó tolvaj értékes bundát lopott.** Zugó Gyula nyugalmazott máv. főkalauz, Nemes utca 16. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának udvarára besurranva egy szellőztetni kiakasztott értékes bundát ellopott. — A rendőrség nyoámban van a tettesnek.

HIRDETMÉNY

Debrecen szabad királyi város törvényhatóságának gazdasági bizottsága, 1937 évi július hó tizennégy napján, szerdán délelőtt 11 órakor, a városháza kistanácstermében ülést tart. Tekintettel a tárgyak fontosságára, kivánatos, hogy a tisztelt tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Debrecen, 1937 július 12.

Gazdasági Tanácsnok.

— **Elhízott egyéneknél** reggelenként éhgyomorra egy-két pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz a bélműködést hathatósan előmozdítja, az anyag cserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően leapasztja és a tet könnyeddé teszi. — Az orvosok ajánlják.

— **Elesett az utcán s bezúzta fejét.** Győrössy Mihály 67 éves, Csillag utca 71 szám alatti lakos tegnap délután a Nagy Sándor József utcán haladt hazafelé. Megbotlott egy kőbe és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy bezúzta fejét. A mentők súlyos sérülésével a sebészeti klinikára szállították.

— **A szekérre kapaszkodó gyermeket elütötte egy autó.** Juhász László 12 éves gyermek, Szoboszlói út 2 szám alatti lakos a Szoboszlói úton egy szekérre kapaszkodott. Mikor lemaradt a szekérről egy odaérkező autó elütötte. Szerencsére csak kisebb bokarándulást szenvedett. A mentők részesítették első segélyben, majd lakására szállították.

— **Nagy a külföldi kereslet az új búza iránt.** A gabonapiacon erősen megélénkült a forgalom. Az exportforgalom is megindult és pedig nemcsak Ausztria, hanem a távolabbi külföldi fogyasztó államok felé is. Ma délelőtt eladtak Ausztriába Orosháza környéki 81—82 kilós búzát 25.50 osztrák silingért.

— **Cséplőlokomobil eladó, bérbeadó,** négy, hat, nyolc lóerős. Király, Hunyadi ucca 2. — 1058.

— **Párizsban minden drágul.** Párizs városa erélyes intézkedésekkel akarja rendbehozni pénzügyeit és ezért a viluamost, a földalatti vasútat, autóbuszt drágítják meg. Emelni fogják a városi adókat és illetékeket is. Drágítják a villanyáramot is, hogy eltüntessék a város milliárdos deficitjét.

— **Üzlethelyiség, szezonra is,** esetleg berendezéssel, kiadó, raktárhelyiség húszméteres, Király, Hunyadi ucca 2. szám alatt. — 1057.

— **Baloghné Kokas Klára, a Hunnia filmgyár díszlettervezője súlyos beteg.** Bizonyára sokan emlékeznek Baloghné Kokas Klára úrasszonyra, aki Debrecenben az úritársaságok kedvence volt. Évekkel ezelőtt Budapestre költözött a feltünő szépségü úrasszony és a Hunnia filmgyárban kitünően dotált állást kapott. Ő tölti be a díszlettervezés nehéz és felelősségteljes munkáját. Egy pesti híradás szerint Baloghné Kokas Klára tiz napja súlyos betegen fekszik a Korányi szanatóriumban. A klinikára életveszélyes állapotban vitték, de most már túl van az életveszélyen.

— **Puch, Styria, Steyer, Ipag** kerékpárok és összes alkatrészek részletre, legolcsóbban Királynál, Hunyadi ucca 2. szám. — 1059.

— **Uj angol tervezet a válság megoldására.** Eden külügyminiszter délután egyenként fogadta Franciaország, Szovjetoroszország, Németország és Olaszország nagyköveteit. — Ugy tudják, hogy Eden a négy nagykövettel megbeszéli annak a tervezetnek a részletei, melyet az angol kormány pénteken a benemavatkozási bizottság elé terjeszt. Ennek a tervezetnek az a célja, hogy megoldáshoz segítse a két hét óta tartó válságos helyzetet.

— **A baszk köztársasági elnök yachtja eltünt.** Az Izaro nevü yacht, amely állitólag Aguire baszk köztársasági elnök családjának a tulajdona, s június 15. óta horgonyoz a bayonnei kikötőben, keddre virradó éjszaka eltünt. A yacht ismeretlen irányba távozott el.

— **Keleteurópai kérdésekről tárgyal Párizsban a román király.** Delbos külügyminiszter ma délután Rochat külügyminiszteriumi kabinettőnök kiséretében látogatást tett Károly román királynál, akivel egy óra hosszat tanácskozott. A király és külügyminiszter eszmecserét folytatott a nemzetközi politikai helyzetről, különösen **pedig a keleteurópai kérdésekről.**

A 61 éves részeg debreceni asszony esete az éjszakai mulatókban

Igen érdekes ügyben tartott tárgyalást a törvényszék szüneti tanácsa Fülöp Károly elnöklete alatt. A vádlottak padjára került három debreceni fiatalember, akik ellen rablás és erőszakoskodás miatt emeltek vádat és ez év április óta fogságba is vannak. A feljelentést Szabó Ferencné 61 éves debreceni asszony tette meg és a vizsgálóbíró előtt is hangoztatta, hogy őt

megtámadták, öt pengőjét elrabolták, véresre verték, erőszakoskodtak vele s összeharapdálták.

A feljelentett fiatalemberek, Bóta József vásári kereskedő, Kovács Imre üveges és Fülöp János gyárimunkás hangoztatták ártatlanságukat és csak annyit ismertek be, hogy együtt mulattak az öreg asszony társaságában és részegek lettek.

A főtárgyaláson tett részletes vallomásban elmondották, hogy az egyik mulatóban az állomás környékén italoztak, amikor hozzájuk került az öreg asszony, aki már kissé részeg volt. Együtt maradtak és ittak tovább, majd Klein Bernát kocsmájába kerültek.

Az öreg asszony már annyira részeg lett a kocsmában, hogy járni sem tudott és ezért Kovács Imre felvette a hátára, hogy úgy vigye tovább a kocsmától.

Az utcán azonban elestek és akkor sérült meg a fején Szabóné, amikor lezuhant Kovács hátáról, aki maga is részeg volt és nem tudott biztosan járni. Az öreg asszonyt, aki magatehetlen részeg volt nagynehezen társai segítségével ismét a hátára vettek Kovács Imre és elvitte az Ispotálytérre.

Utközben falhoz ütődtek és ismét elestek, végigterülve a kövezeten.

Bóta és Fülöp megunták a részeg öreg asszonnyal való küzködést és elhagyták Kovácsot, hogy cipelje tovább. Kovács azonban, aki harmadszor is felbukott, nem vitte tovább Szabónét, hanem nekitámasztotta egy falnak és ott hagyva elment Bótához és azoknál aludt.

A vádlottak vallomásával szemben Szabó Ferencné, aki igen szereti az italt, elmondotta, hogy őt fojtogatták, verték, rugdosták. Öt pengőjét elrabolták és az Ispotálytéren erőszakoskodtak is vele, harapdálták, a nyoma sokáig meglátszott.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság felmentette a három vádlottat, mert nem volt bizonyítható az, hogy Szabónét megtámadták volna. Elfogadta a bíróság azt, hogy részegen bukdácsolva szenvedte az asszony sérüléseit. Ha pénzét elvették, azt elvehették mások is, amikor magára hagyták Szabónét az utcán. A felmentő ítélet jogerős.

Gyilkosság, vagy véletlenség

Rejtélyek egy kisgyermek marólugos halála körül

Pecze Gyula tiszacsegei négy éves gyermeket apja eszméletlen állapotban találta a lakáson. A gyermek szájából véres hab folyt. Az apa orvoshoz vitte a gyermeket. A községi orvos azt állapította meg, hogy a gyermeken segíteni nem lehet, meghalt, mert göres támadta meg és vergődése közben harapta össze a száját és azért folyik a véres hab.

A község másik orvosa azonban gyanusnak találta az esetet és bejelentette a csendőrségnek is, mikor a jelentés készült a hirtelen halálról. A debreceni ügyészséget értesítették a két orvosi véleményről és így nem adták meg a temetési engedélyt, hanem elrendelték a boncolást, melyet már megtartottak.

Megállapították, hogy a gyermeket nem göres támadta meg, hanem marólugmérgezés okozta halálát és a marólug által felmart sebből szivárgott a vér. Dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a helyszini szemle során kikérdezte a tanukat. Kiderült, hogy a gyermek anyja és apja nem volt a háznál, hanem csak nagyanyja. Átkutatták az egész házat, de nem találtak marólugot és senki sem emlékezett arra, hogy marólugot használtak volna a háznál. Azt meg határozottan tagadták, hogy marólugot adtak volna a gyermeknek, véletlenül, vagy szándékosan.

Az esetet az teszi rejtélyessé, hogy a négyéves fiú angolkóros volt, járni, beszélni nem tudott és így a marólughoz nem juthatott saját erejéből, ha véletlenül valahol a széken vagy asztalon felejtették volna is.

A csendőrség folytatja a nyomozást az ügyben.

Szerkesztői üzenet

Vasútas előfizetőnek: Senn Ottó. MÁV elnöigazgató. Cime méltóságos. Andrássy út. MÁV igazgatóság. Budapest.

SAKK

MÁR A MÁSODIKNAPJA FOLYNAK A VERSENYEK

Az ujságiró Clubban hétfőn este 6 órakor megkezdődtek a sakkküzdelmek, amelynek 19 résztvevője van. A résztvevőket A) és B) csoportba osztották be: Az A) csoportban tizen, a B) csoportban pedig kilencen indultak. Ez a verseny előjátéka az augusztusban lezajló mesterversenynek, amelyen Középeurópa nagy sakkmesterei fognak résztvenni. A most folyó »elődöntőknek« az a jelentőségük, hogy úgy az A), mint a B) csoport két első helyezettje, — minden további játék nélkül, — résztvesznek a nemzetközi versenyen.

Hétfőn csonka fordulót játszottak, mivel nem volt elegendő sakk-garnitura. Tegnap este azonban már teljes fordulót bonyolitottak le.

Hétfői eredmények: A) csoport: Berki—Fehér döntetlen; B) csoportban: Tarnóczy nyert Nagy Endre ellen.

A tegnap esti eredmények a következők:

A) csoportban: Dr. Neumann nyert dr. Kocsis ellen, Felkai nyert Tóth Ernő ellen, Fehér nyert Altmann ellen és Berki nytrt Gyertyános ellen. A Tarnóczy—Vándor játszma félbenmaradt.

B) csoportban: Neumann Imre nyert Tóth András ellen, Kiss Ernő nyert Nagy Endre ellen. A Császár—Ambrus és a Radvánszky—Dalmy játszma félbenmaradt. A félbenmaradt játszmákat pénteken és vasárnap fogják lejátszani.

Ma este a következő párok játszanak:

A) csoport: Berki—dr. Kocsis, Altmann—Gyertyános, Dalmy—Fehér, Tóth—Radványszky és dr. Neumann—Felkay.

B) csoport: Vándor—Kiss, Tóth—Tarnóczy, Ambrus—Neumann, Kónya—Császár. Nagy szabadnapos.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma általánosan élénk volt még az északnyugati szél. Változóan felhős égbolttal sokfelé hullott kisebb-nagyobb eső. Nagyobb mennyiségü csapadékot jelentettek Egerből 12 és Sopronból 10 millimétert. Egerben jég is esett. A hőmérséklet általában 19—21 fokig emelkedett, de egyes helyeken, igy Bánhidán 17 fokot sem haladta meg. Valamivel erősebb felmelegedés a délkeleti határmegyékben volt. Debrecen és Békéscsaba 23 fokot jelentett.

Jóslás: **Mérsékelt északnyugati szél, néhány helyen futó záporeső, egy-két helyen esetleg zivatar, a hőmérséklet kissé emelkedik.**

GYÁSZROVAT

Oláh Sándor magántisztviselő, életének 64-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Köztemető 2 A ravatalozó teréből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Arany János ucca 12. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Uzenet a Földre a Világürből

Egy francia természettudományi lap szerint a világürből állandóan ismétlődő és a feltevések szerint értelmes jelek áramlanak a földre. **Jansky** amerikai tudós fogta fel először ezeket a jeleket, különleges, speciálisan erre a célra készített felvevő készülékével. Bizonyos idő mulva megállapította, hogy különböző időpontban jelentkező jelek között van egy jelcsoport, amely állandóan ismétlődik. Két évi állandó megfigyelés után azt tapasztalta, hogy a jelek 24 óra alatt a föld forgásának megfelelő körben, egy esztendő alatt pedig a földnek a nap körül megtett útjának megfelelő körben jelentkeznek. Később azt is megállapította, hogy a jelek akkor jelentkeznek a legerősebben, ha a készülék antennáját a Tejút felé irányította. A gyakorlati rádiózás tapasztalatai szerint a földi rádióhullámok az ioniszférán túl, amelynek magassága, 100—200 kilométer, nem terjednek. Ezért eleinte azt hitték, hogy földi eredetü hullámokat jegyez fel a készülék, amelyek az ioniszféráról visszaverődtek. Stranger stocholmi professzor kisérletei azonban a világür felé irányított ultrarövid hullámokkal, megdöntötték ezt a feltevést. A hullámok ugyanis 3, néha azonban 15 másodperc alatt tértek vissza a földre, holott ha az ioniszférán megtörtek volna, már néhány tized másodperc mulva jelentkezniök kellett volna. A svéd tudós szerint tehát az ioniszférán túl egy másik visszaverő réteg található.

A Bell Telephone Company vezetősége hozzájárult Jansky tervéhez, — amely szerint egy hatalmas erejü kisérleti leadó állomást épitsenek, ahonnan bizonyos jelcsoportot küldenének a világürnek abba a részébe, ahonnan a titokzatos üzenet érkezett. Jansky szerint amennyiben tényleges értelmes lények keresnek kapcsolatot a Földdel és az innen küldött jelcsoportokat feltudják fogni, akkor remélhetőleg az eddig küldött jeleket meg fogják változtatni és ismétlik a hozzájuk továbbított földi jeleket.

Ez egyelőre fantasztikusnak látszik. Ma már azonban a földön olyan nagy elektromos energiákat tudnak termelni, amelyek a földi téren messze túl hatnak és így nem tartozik a lehetetlenségek közé, hogy ezeknek az energiáknak az útján más égitestekkel is összeköttetésbe lépjünk.

SPORT

Hat napig Stockholmban pihen a Bocskai és készül a stockholmi mérkőzésre

Gyenes Lili zenekara eljátszotta a Bocskai nótáját: Debrecenbe kéne menni.... — Az örebrói szép napok és a mérkőzés.

A Bocskai túrájáról újabb színes tudósítás érkezett. Ebben az örebrói mérkőzésről számol be a krónikás és közli, hogy ezen a héten Stocholmban pihen a debreceni csapat és készül az ottani mérkőzésre. Igy a túra egyáltalán nem fárasztó. Alább adjuk az útilevelet:

Örebro, 1937 VIII. 9.

A Ludvikai szerdai mérkőzés után (4 : 1-re győztünk) még egy napig Ludvikában maradtunk, ugyanis csütörtökön este itt vendégszerepelt a magyar Gyenes Lili 21 tagú női zenekara és a rendezőség meghivott bennünket ezen hangversenyre.

Reggel Opata, Palotás és Belesik korán keltek. Kimentek halászni. A többiek 10 óra felé ébredeztek és reggeli után egyenesen a vízhez mentünk. Mire kimentünk Opata már fogott egy másfélkilós példányt. Palotás csak kis pisztrángot akart fogni, abból is csak egy kicsit. A nagyokra nem pályázott. Ő mondta! Mig a halászás tartott, mi napfürdőztünk és be-bemártottuk magunkat a vízbe. Fürdés nem volt, tekintettel a pénteki délutáni örebrói mérkőzésre. Ebédután a szokásos kártyapartik alakultak ki. Este mentünk a Gyenes Lili hangversenyére. Tiszteletünkre eljátszották és elénekelték, hogy „Nem loptam én életemben, csak egy csikót Debrecenben" és „Debrecenbe kéne menni, pulykakakast kéne venni" 'c. dalokat is, mégpedig magyarul. Szünetben a Ludvikai SC kávét szervirozott. Meg is jegyezték a fiúk, hogy úgy megszokták már a tejet, hogyha hazamennek, csak zöldszilváni házmestert isznak.

Műsor után tánc volt és itteni viszonyokhoz képest korán lefekvés. Még világos volt mikor lefeküdtünk, éjjel tizenkét órakor.

Reggel már félhatkor keltés volt és utaztunk Örebróba, ahová tiz óra után érkeztünk meg. Nagyon szép és rendezett város, még szebb Stadionnal, szép gyepes pályával. Délután pihenés után félnyolc órakor kezdődött a mérkőzés.

Bocskai—Örebrói FC 6 : 3 (3 : 3). Kósa, Gyulai, Vágó, Palotás, Boross, Belesik, Finta, Berec, Teleky, Takács. Hajdú összeállításban álltunk ki. Erős szél s nap ellen kezdtünk. Már az 5-ik percben vezetett Örebró, a kitünő jobb szélsője révén. Finta a 17-ik percben egyenlített. A 25-ik percben Takács megszerzi a vezetést. 30. percben a jobbszélső egyenlített, majd a 35 percben a balszélső, nagy védelmi hibából a vezetést is megszerezte. A 43-ik percben sikerült csak Fintának nagy góllal egyenliteni. A félidőben fejmosás volt, de a játékosok nagyon panaszkodtak a szélre és a szembetüző napra. Második félidőben — ahogy szokott — elállott a szél. Berecz helyett Orosz játszott jobbösszekötőt. A Bocskai egyszerre feltámadt és régen nem látott szép játékkal lehengerelte az ellen feleket. Gurigáztak a fiúk. Palotás egyik trükköt a másik után mutatta be Teleky ezen macska-egér harcban egész naggyá nőtt és a 10 percben fejessel (Békesi labdarugásából) 20-ik és 30-ik percben pedig egész nagy gólokkal 6 : 3 vezetést szerzett. Most lövés, lövést követett és nem egy csattant el kapuján. Több támadás után nyilszini tapsokat kaptunk. Legjobbak voltak Teleky, Vágó, Balesik, Hajdú, Palotás. A közönségnek nagyon tetszett a játék Sokkal jobban mint a Kispest játéka. (Az itt 3 : 3-ra játszott). Holnap pedig utazunk Stockholmba és hatnapi megérdemelt pihenő után a Stadionban fogunk játszani a Pjugörden I. o. csapat ellen. — Mindenki egészséges.

Teleki Pál.

MA SZERDÁN PESTEN HARMADIK FERENCVÁROS—VIENNA MÉRKŐZÉS.

Ma szerdán lesz Pesten a harmadik Ferencváros—Vienna középeurópai kupamérkőzés. Az első Pesten 2 : 1-es magyar, rá egy hétre Bécsben 1 : 0-ás arányú bécsi győzelemmel végződött, most 2 : 2 összesített eredmény után harmadik mérkőzésre van szükség, eldönteni, ki megy tovább. A Ferencváros nélkülözi a beteg Polgárt, de tartalékosan is győzhet a pesti pályán és igy kiharcolhatja a továbbjutást. Ellenfele — ha győz — a következő fordulóban az Ujpestet kiverő Austria lesz.

A BOCSKAI KÉT KAPUSA ÁTADÓ LISTÁN.

Minden évben július 15-ig kell nyilatkozni a profiegyesületeknek, hogy játékosai közül kiket tart vissza, kiket tesz átadó listára, kiket szabadlistára. A visszatartás azt jelenti, hogy a játékostól nem kiván a klub megválni, — legfeljebb jó áron eladja, ha akad vevő. Átadási listán lenni annyit jelent hogy a játékost szivesen átadja az egyesület olcsó áron is, a hetifizetés többszöröséért. Szabadlistán levő játékos ingyen elmehet oda, ahová akar.

A Bocskai is elkészítette a listáját. **Szabadlistára** egyetlen játékos sem került, **átadási listára** tette a Bocskai két kapusát, **Kósát és Vargát,** a többi játékosát mind visszatartotta. Ebből az derül ki, nem volt igaz az a tendenciózus hír, hogy Gyulai, Berecz stb átadólistán van. Csupán új kapust keres a Bocskai, de lehet, hogy a régiekkel is megújítja a szerződést. Arról lehet szó, hogy Vágót esetleg eladják, vagy Gyulait,d e nem igen van komoly vevő, olcsó pénzért meg nem vesztegeti el egyik játékosát sem a klub.

KÖZGAZDASÁG

Külkereskedelmi mérlegünk az év első felében 74.7 millió kiviteli többletet mutatott

Budapest, július 13. A m. kir. központi statisztikai hivatal közlése szerint június hónapban a behozatal értéke 40.5 millió pengő volt (1936 június hónapjában 34.7), a kivitel értéke pedig 45.1 (37.3 millió pengőt tett ki. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 4.6 (2.6) millió pengő kiviteli többlettel zárult. Az 1937 év első felében behozatalunk értéke 218.5 (219.6) millió pengőt tett ki, kivitelünk értéke pedig 293.2 (216.1) millió pengőt tett ki. A külkereskedelmi mérleg a múlt év első félévi 3.5 millió pengős passzivummal szemben, az ez év megfelelő időszakában 74.7 millió pengős kiviteli többletet mutat.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a tiszai búza 20—25, a felsőtiszai 30—25, a többi állomásokról származó átlag 25 fillérrel drágult. A rozs drágult. A pestvidéki rozsnál a hivatalos árakat 40—50, a többi állomásokról származó árúnál az árakat 40—50 fillérrel emelték.. Az árpa ára változatlan. A zab kötés nelkül 20 fillért veszitett tegnapi árából. Tengeriből 1500 mázsát adtak el, 15—20 fillérrel olcsóbban, mint hétfőn.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.55, 78 kg 20.40—20.75 79 kg 20.60—20.95 80 kilós 20.80—21.05. — Felsőtiszai 77 kg 20.15—20.40, 78 kg 20.35—20.60 79 kg 20.55—20.80, 80 kg 20.80—21.00 rozs pestvidéki 19.00—19.30, rozs más származású 19.20—19.50, takarmányárpa elsőrendü 16.00—16.50, középminőségü 15.50—16.00, zab elsőrendü 17.60—17.80, középminőségü 17.50—17.60, tengeri 11.15—11.35, korpa 11.20—11.30 nyolcas liszt 14.40—14.70 pengő mázsánként.

Állatvásár

Nagy áresés a borjúvásáron.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 162 darab lovat, s ebből elkelt 85 darab.

A szarvasmarhavásárra felhajtottak 639 darabot, elkelt 421 darab. Árak: élsúlyban kilónként: jóminőségü vágómarha 55—75 fillér, közepes minőségü vágómarha 40—50 fillér, silány 30—40 fillér, **borjú 55—80 fillér,** (a 80 filléres ár csak egyetlen egy esetben fordult elő, átlagár 65 fillér), növendékmarha 45—58 fillér, tinó, ökör 60—72 fillér, fejőstehén darabonként 235—520 pengő.

Lóárak: vágóló 80.—190.— pengő, silány igásló 100—200.— pengő, közepes igásló 200.—300.— pengő, jó igásló 300—400.— pengő, kocsiló 500 pengő és azon felül. Irányzat borjúban lanyha, egyébként változatlan.

Élénk sertéskivitel Bécs felé. A tegnapi bécsi sertésvásárra magyar részről 2240 darab zsírsertés került felhajtásra. Kontingensünket tehát ismét teljes egészében kihasználtuk.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Beszler Anna

(10. folytatás.)

A leánnyal sem állt másképpen a helyzet. Anyja rokonainál nevelkedett, ahol már kicsi korától kezdve nem hallott mást, mint a gyűlölet tajtékozó szavát apja ellen. kérőkben nem volt hiány Szép volt kedves és szelíd. De ő nem akart férjhez menni. Nevelőnője, Helén asszony rábeszélte, hogy kolostorba vonuljon.

Az otthon élő testvérük létezése, vagy a pogányok dolga nem érdekelte őket. A leány még attól a névtől is összeborzongott, amelyen a vén pogány szolga őt szólította. Igy aztán természetes volt, hogy a három testvér egyformán visszautasította a Zelend meghívását.

Egy héttel azután, hogy Bögöz elment tőlük, Horka a tiszttársai között mulatozott és ott hallotta meg véletlenül elejtett szóból, hogy Gyula nem is a király elleni szándékkal jött fel biztos rejtekéből, ha nem a gyermekei iránti szeretet vezette. Hirtelen kimondott szó volt ez, de Horka most már nem nyugodott. Egyenesen megkérdezte régi barátját, nevelőjét, egy szelíd, rajongó papot, akit még soha nem kapott rajta hazugságon, hogy mi az igazság az apja dolgában. A pap előbb nem akart őszinte lenni, de aztán igy felelt:

— Annyira kereszténynek vagytok már fiam, hogy nem kell féltenem a pogány apád emlékétől. Ugy van, hogy hallottad. Apád nem azért jött el, hogy gyilkosként támadjon a királyra. Kemény ellenség volt, az igaz, de ha békén hagyták, nem igen ontott vért. Bűne mégis volt elég. Nem hajolt meg az egyház és a király előtt. A vád tehát nem hazugság, amelyért megölték.

Ez a beszélgetés sok mindent összedöntött Horka lelkében, amit eddig félve ápoltak abban nevelői. Első helyen az apja meggyülöltetését. Kicsi koruk óta nem hallottak egyebet, mint azt, hogy az apjuk eldobta őket, elűzte az anyjukat és talán ha kezébe kerülnének, pogány gonoszsággal gyilkolná le valamennyiüket. És az apja éppen a halálával cáfolta meg ezeket a vádakat.

Még ezen az estén felkereste a bátyját. Elmondott neki mindent, amit hallott, aztán igy szólt:

— Haza kell mennem, mert meg akarom ismerni a dolgok állását. Holnap útrakelek. Mire megkezdik a szomotort, talán haza is érek. Nem maradok ott, csak amíg meglátom a testvéremet s ha még él, az öregapámat, Gált s aztán visszafordulok.

— Veled megyek — mondotta a bátyja.

A húgukkal is közölték a tervet. A leánynak nem tetszett a dolog. Természetes volt, hogy nagyon féltette a bátyjait, hiszen nem szerette őt senki rajtuk kívül és neki mindene volt a két testvére. Okos asszonyi esze számolt minden veszedelemmel, azzal is, ami a pogányok által érheti a két férfit, azzal is, amely akkor fenyegeti őket, ha bántatlanul visszakerülnek. — Tudta, hogy akkor árulóknak, pogányokkal cimborálóknak nevezik majd őket. Mivel a bátyjai nem hallgattak kérő szavára s hiába festette le előttük ezeket a lehetőségeket, merész tettre szánta el magát. Kihallgatást kért a püspöktől és elmondta, hogy néhány nap előtt itt volt egy vén pogány szolga és hívta, csalta haza bátyjait, azok azonban kemény szóval utasították el a hívó szót. Pedig talán nagy szolgálatot tehettek volna a király hűséges vitézei, ha hazamennek, mindent meglátnak és meghallanak, ami ott történik és aztán itt feltárják a való helyzetet.

A két ifjú nem értette a dolgot, hogy miért kapnak a vezérüktől külön parancsot az elutazásra.

Reszketve, sírva búcsúzott el a leány a bátyjaitól, akik megígérték neki, hogy mire kétszer fordult a hold, ők visszatérnek. Lehet, maguk sem hitték ezt egész bizonyossággal, de a leány megyőződése az volt, hogy már varrhatná magának a gyászöltönyt.

A két ifjú gyorsan és könnyen eljutott Fehérvárig. Kísérőjüktől tudták, hogy a kolostor mellett itt van az anyjuk sírja. Meglepte őket, amikor szépen kifaragott kőkeresztet találtak a kis dombra állítva. Gondozott volt a sír, amelyet tizenhat esztendő óta nem sepert el az idők szele. A fiúk meghallották, hogy miből telik ennyire a gondozásra, a kőkeresztre, a sok virágra. Egy öreg pap mutatta meg nekik a sírt. Magyar fajta, igazszavú

— Kemény ember volt Gyula vezér, — mondotta —, de nem volt benne gonoszság. Ez az asszony azzal ment hozzá haza, hogy a szépségével, asszonyi voltával megejtse s aztán elesalja, magával vigye. Nem volt okos, hamar elárulta a tervét Gyula előtt, az mégsem üzte el, nem bántotta. Ott maradt az asszony mindaddig, míg gyermekszülésben meg nem halt.

— Mi úgy tudtuk, hogy az apánk volt anyánk gyilkosa — villant meg a Sólyom szeme.

Az öreg pap nem válaszolt erre a beszédre, folytatta tovább, ahol elhagyta.

(Folyt. köv.)

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Fényképezőgépek

foto anyagok Takarékosságra is. **Ungár látszerész és** fotoszaküzletében, Széchenyi u 4. szám. 317 7. 15

Levelezés

Már csak 31-ig tart hatóságilag enkedélyezett végkiárusitás. Debrecen, Ferenc József út 10. szám alatt, a Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi és női divat, kötött, szövöttárú üzletemet megszüntetem — Árukészletemet az iparhatóság 14.190/1937 B. számú engedélye alapján kiárusítom. **Megjegyzem olcsó árak. Üzleti berendezés eladó.** Bíró Márton. 312 7. 15

Szórakozás
céljából megismerkedne 34 éves intelligens, nőtlen iparos, délutáni szabadidővel rendelkező független nővel. „Talán" jeligére. 100

Nyomozó iroda

SZABÓ ISTVÁN
magánnyomozó irodája Varga utca 7. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 842

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist,
nőtlent, benkosztost vidéki tanyára azonnali belépésre felveszek. — Cim a kiadóban 496

Házmestert,
gyermektelent fogadok, fizetéssel, Szappanos u. 21. szám. Ugyanott kis lakás kiadó. 953

Ügyes
börkereskedősegéd azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 1025

Önállóan
dolgozó péksegédet felveszek, Turi András u. 17. szám. 1040

Fiatal
fűszersegédet felveszek azonnalra. Vértessy fűszerüzlet, Téglaskert. 1048

Alkalmazást nyer nő

Önálló
főzőmindenes, jó bizonyítvánnyal felvétetik, Ceizler divatszalon, — Rákosy Jenő ucca 7. 1004

Főzéshez
értő mindenest, 15-ére felveszek, lehet bejáró is, Sestakert, Kardos u. 8. szám. 1026

Kifutóleány
iskolába nem járó azonnal felvétetik, Mihály papirüzletben, Svetits bérház. 1027

Mindenes
bejárónő egésznapra felvétetik, Svájci tejivó, Gambrinusz átjáró. 1036

Főzéshez
értő leányt, jó bizonyítvánnyal felveszek, aug. elsejére Werbőczy ucca 2. II. 1. 1037

Mindenesleány
tisztaságszerető, főzni tudó, rendes úri családhoz felvétetik, Rákosi Jenő ucca 6. sz. II. 2. 1035

Tanyásnénak
középkorú erős munkabíró asszony felvétetik Pacsirta ucca 18. 1034

Délelőttre
gyermek mellé gyakorlattal biró leány jelentkezzen 2—4-ig Földes, püspöki palota. 1033

Bejárónőt
keres azonnali belépésre, könyvvel, Ráczné, Ferenc József út 38. 1032

Bejárónőt,
vagy leányt délutáni munkára felveszek. — Csapó ucca 91. 1050

Mindenes
főzőnőt 15-ére felveszek, Keiner, Hunyadi ucca 14. 1049

Bejáró
kisleány, 15 évesig és fiatal fodrászsegéd felvétetik, Nyomtató ucca 2 szám 1045

Egy kifutóleány
felvétetik, Szilágyi börröndös, Simonffy u. 5. 1044

Takarítónő,
jó bizonyitvánnyal, aki parketet kfeól, felvétetik. Vár ucca 2. fél emelet, ajtó 1. 1043

Gépen varrni
tudó munkásnők felvételnek. Vass zsáküzlet, Piac ucca 6. 1056

Ügyes
szonduláló kisaszonyt keresek azonnalra, Boczán Sándor hölgyfodrászata, Bádogos u. 2. szám. 1052

Alkalmazást keres nő

Háztartás-
felügyeletet, munkafelügyeletet, irásbelit vállal, otthonra vágyó, „Internátusvezetőnő". Kiadóhivatalban. 989

Ajánlat

Oltatlan és oltott mész,
cement és minden épitési anyag legolcsóbb a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2, telefon: 10-93 1572 vv

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27 szám. 950 8. 3.

Arc-ráncsimitó
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérház.

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 710 8. 7.

Veszek. Eladok.
Cserélek! Használt bútort. Zálogjegyet, varró gépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök. 49+

Olcsó
cipőjavító üzem megnyilt, Kovács, Deák Ferenc ucca 3. 1055

Kereslet

Házat bérelnék
mellékuccán, vagy közel fekvő külsőségen. Ajánlatot „Pontos fizető" jeligére a kiadóba. (A)

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz Telefon: 23-39. szám. 949 8 1

Bútor

Keményfaháló,
világos, gyermekvaságy asztalok, székek, konyhakredenc, tűzhely, s leánderek eladók. Cim a kiadóban 1042

Hangszer

Pianinót
keresek havi bérletre. Ajánlatot: „Pianinó" jeligére a kiadóba kérek. 1001

Pianinó
kitünő gyártmányú, s szép hangú, azonnal ki adó. Telefon: 24-74. 1047

Autó, motor kerékpár

Kerékpárokat
tökéletesen javít alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 736 8. 8.

„Nasch"
gyártmányu négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth ucca 54. 1001 vv

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Pékműhely,
lakás, üzlet Csapó ucca 39. sz., november hó elsejére, esetleg korábban kiadó. Sestakert, Péczely ucca 14. 988

Átadó üzlet vendéglő

Borbélyüzlet,
eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Hajdúsámson Ácsnál. 1008

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
konyha, július 15-ére kiadó, Gyár ucca 4. sz. 1030

Egy szoba,
és konyha, augusztus elsejére kiadó, Thaly Kálmán ucca 3. 1038

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás
teljesen különálló épületben levő előszobás, konyhával s többrendbeli melléképületekkel ellátott uccai lakás aug. elsejére kiadó. Maróthy György ucca 9. sz. alatt. A lakás megtekinthető délután 12 és 3 óra között. (A)

Kiadó
augusztustól két uccai szoba, pincekonyhával, Kölcsey ucca 3. Megtekinthető 2—6-ig. 1041

Kiadó
augusztus elsejére kétszobás, konyhás lakás, vízvezetékkel, gázzal, Garay ucca 15. 1051

Butorozott szoba

Uccai
különbejáratú bútorozott szoba, azonnalra kiadó. Gólya ucca 8. 554

Elegáns
villában bútorozott szoba, olcsón, azonnal kiadó. Zelemér ucca 5 sz. (Siketnéma intézet mellett.) 554

Kiadó
csinosan bútorozott szoba, 1—2 személynek, Fűvészkert ucca 8 1053

Elveszett

A vasútállomástól
Miklós uccáig terjedő részen elveszett Rosenberg Ernő névre kiállított útlevél. A megtaláló kéretik, hogy az útlevelet a rendőrségre adja le. 1 046

Elveszett
egy hosszú szőrü fehér fekete foltos foxi kutya. Megtalálója jutalomban részesül, Jókai ucca 9. A. 1054

Ingóság eladás

Eladó
asztalspór, vaskályha, székek, márványlap, képek, agancsok, előszoba fal, Bundi ucca 4. 990

Alighasznált,
két darab modern fotel eladó. Rothermere ucca 15. szám. 1028

Thonet
csapószékek eladók. — Megtekinthetők Bercsényi ucca 109. alatt. 1029

Gazdasági eszközök

Töltőképes
állapotban keresek 6—8 hektoliteres hordókat. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztára továbbit. 1006

Eredeti
Hofherr-Shuttleworth nyolcas magánjáró cséplő készlet, 10 éves, kitünő karban, olcsón eladó. Rahner Sándornál Deák Ferenc ucca 11. 1010

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575, vv

Eladó ház

Eladó
a város legszebb helyén egyik frontjával a Dérimúzeumra néző ház, — Fűvészkert ucca 8. 1024

Központban
legjobb helyen, fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: aMróthy György ucca 2. szám. 593 vv.

Eladó
Horthy Miklós ut legszebb részén háromszobás komfortos villa, árnyas parkkal, gyümölcsössel, szőlővel, — ugyanott 327 négyszögöles villatelek. Értekezhetni Nap ucca 4. 794

Adómentes
családi ház (2 szoba, előszoba stb.) 573 öl gyümölcsössel eladó Töhötöm u. 24. A

Eladó ház,
szép virágos udvarral eladó. Timár ucca 38. (A)

Eladó föld

Eladó
H.-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnénél, Hajdúszoboszlón, V. tized, Luther utca 2. szám. 674 vv

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.

Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.